

ส่วนที่ 3 ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

13. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

13.1 งบการเงิน

13.1.1 สรุปรายงานการสอบบัญชี

รายงานผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่ได้ตรวจสอบงบการเงินของบริษัทระหว่างปี 2557 ถึง 2559 สามารถสรุปได้ดังนี้

ปี 2557

รายงานผู้สอบบัญชีสำหรับงบการเงินของบริษัทปีบัญชีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 ซึ่งตรวจสอบโดยนายชาญชัย สกุลเกิดสิน ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 6827 จากบริษัท เคพีเอ็มจี ภูมิภาคไทย สอบบัญชี จำกัด โดยผู้สอบบัญชีได้ให้ความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไขว่า งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงฐานะการเงินรวมและฐานะการเงินเฉพาะกิจการของกลุ่มบริษัทและบริษัทแสดงผลการดำเนินงานรวมและผลการดำเนินงานเฉพาะกิจการและกระแสเงินสดรวมและกระแสเงินสดเฉพาะกิจการถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ปี 2558

รายงานผู้สอบบัญชีสำหรับงบการเงินของบริษัทปีบัญชีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 ซึ่งตรวจสอบโดยนางนงลักษณ์ พุ่มน้อย ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 4172 จากบริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด โดยผู้สอบบัญชีได้ให้ความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไขว่า งบการเงินรวมแสดงฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัท และบริษัทย่อย และงบเฉพาะกิจการของบริษัทโดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

สำหรับงบการเงินรวมของบริษัท และบริษัทย่อย และงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัทสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2557 ที่แสดงเป็นข้อมูลเปรียบเทียบตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีอื่น ซึ่งแสดงความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไข

ปี 2559

รายงานผู้สอบบัญชีสำหรับงบการเงินของบริษัทปีบัญชีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ซึ่งตรวจสอบโดยนางนงลักษณ์ พุ่มน้อย ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 4172 จากบริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด โดยผู้สอบบัญชีได้ให้ความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไขว่าฐานะการเงิน ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัทและบริษัทย่อย และเฉพาะของบริษัท โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

13.1.2 ตารางสรุปงบการเงินของบริษัท

เงินลงทุนในบริษัทย่อย (ปีแอลเอ อินชัวร์นส์ โบรกเกอร์)

เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2557 บริษัทได้มาซึ่งอำนาจควบคุมในบริษัท ปีแอลเอ อินชัวร์นส์ โบรกเกอร์ จำกัด (“บริษัทย่อย”) ซึ่งเป็นบริษัทที่ประกอบกิจการนายหน้าประกันวินาศภัย โดยการซื้อหุ้นทุนและสิทธิออกเสียงในบริษัทย่อยละ 84 ทำให้บริษัทมีส่วนได้เสียในบริษัท ปีแอลเอ อินชัวร์นส์ โบรกเกอร์ จำกัด เพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 15 เป็นร้อยละ 99 และทำให้บริษัทต้องจัดทำงบการเงินรวมตั้งแต่วันที่ 7 กรกฎาคม 2557 เป็นต้นมา

ในปี 2558 บริษัทได้เข้าซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนในบริษัท ปีแอลเอ อินชัวร์นส์ โบรกเกอร์ จำกัด จำนวน 1,980,000 หุ้น ราคาหุ้นละ 10 บาท คิดเป็นเงินทั้งสิ้น 19,800,000 บาท เนื่องจากบริษัทย่อยจดทะเบียนเพิ่มทุนจำนวน 20 ล้านบาท ทำให้ทุนจดทะเบียนของบริษัทย่อยเพิ่มขึ้นจาก 4 ล้านบาท เป็น 24 ล้านบาท โดยถือเป็นสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 99 ของจำนวนหุ้นที่ออกจำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทย่อย

เงินลงทุนในบริษัทย่อย (Bangkok Life Assurance (Cambodia) Plc.)

ในปี 2559 บริษัทได้เข้าร่วมลงทุนใน Bangkok Life Assurance (Cambodia) Plc. ซึ่งเป็นบริษัทที่จดทะเบียนในประเทศไทย ดำเนินธุรกิจหลักด้านการรับประกันชีวิต บริษัทมีสัดส่วนการร่วมลงทุนร้อยละ 52 ขณะนี้บริษัทย่อยดังกล่าวได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตในประเทศไทยแล้ว

งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 2558¹ และ 2559

หน่วย: ล้านบาท

	งบการเงินรวม						งบการเงินเฉพาะ					
	2559	%	2558	%	2557	%	2559	%	2558	%	2557	%
สินทรัพย์												
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	13,109.07	4.64	7,101.76	2.85	5,707.56	2.65	13,020.69	4.61	7,087.58	2.84	5,703.47	2.65
เบี้ยประกันภัยค้ำรับ	2,199.55	0.78	1,717.11	0.69	1,725.23	0.80	2,199.55	0.78	1,717.11	0.69	1,725.23	0.80
รายได้จากการลงทุนค้ำรับ - สุทธิ	2,053.26	0.73	2,627.98	1.05	2,344.01	1.09	2,053.26	0.73	2,627.98	1.05	2,344.01	1.09
สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อ	374.22	0.13	372.05	0.15	318.47	0.15	374.22	0.13	372.05	0.15	318.47	0.15
ลูกหนี้จากสัญญาประกันภัยต่อ	649.43	0.23	527.12	0.21	445.31	0.21	649.43	0.23	527.12	0.21	445.31	0.21
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	21.85	0.01	0.23	-	24.96	0.01	21.85	0.01	0.23	-	24.96	0.01
สินทรัพย์ลงทุน												
เงินลงทุนในหลักทรัพย์												
เงินลงทุนเพื่อค้า	155.10	0.05	116.22	0.05	17.07	0.01	155.10	0.05	116.22	0.05	17.07	0.01
เงินลงทุนเพื่อขาย	65,314.23	23.13	25,988.92	10.41	22,012.88	10.21	65,314.23	23.13	25,988.92	10.41	22,012.88	10.21
เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด	185,817.49	65.81	201,411.26	80.70	176,161.02	81.71	185,817.49	65.81	201,411.26	80.70	176,161.02	81.71
เงินลงทุนทั่วไป	29.59	0.01	46.66	0.02	46.66	0.02	29.59	0.01	46.66	0.02	46.66	0.02
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	-	-	-	-	-	132.53	0.05	23.76	0.01	3.96	-
เงินให้กู้ยืม - สุทธิ	7,912.17	2.80	6,138.90	2.46	4,735.06	2.20	7,912.17	2.80	6,138.90	2.46	4,735.06	2.20
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	19.88	0.01	20.95	0.01	-	-	19.88	0.01	20.95	0.01	-	-
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	1,157.56	0.41	547.21	0.22	389.24	0.18	1,153.52	0.41	546.99	0.22	389.20	0.18
ค่าความนิยม	4.96	-	4.96	-	4.96	-	-	-	-	-	-	-
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	19.56	0.01	24.11	0.01	12.82	0.01	18.95	0.01	24.04	0.01	12.82	0.01
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	2,818.60	1.00	2,382.92	0.95	1,482.42	0.69	2,818.60	1.00	2,382.92	0.95	1,482.42	0.69
สินทรัพย์อื่น	699.64	0.25	547.24	0.22	161.90	0.08	667.65	0.24	544.57	0.22	165.54	0.08
รวมสินทรัพย์	282,356.15	100.00	249,575.61	100.00	215,589.59	100.00	282,358.71	100.00	249,577.27	100.00	215,588.09	100.00

¹ งบการเงินปี 2557-2558 บริษัทได้จัดประเภทรายการบางรายการในงบการเงินใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับการบังคับใช้ของมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 เรื่อง สัญญาประกันภัย และตามรูปแบบงบการเงินที่กำหนดโดยประกาศคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยลงวันที่ 4 มีนาคม 2559 ที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559 ซึ่งข้อกำหนดที่สำคัญของมาตรฐานการรายงานทางการเงินนี้ คือ การจัดประเภทสัญญาประกันภัย ทั้งนี้ บริษัทได้ทำการจัดประเภทสัญญาและพบว่าแบบประกันของบริษัททั้งหมด จัดประเภทเป็นสัญญาประกันภัย ไม่มีแบบประกันที่ถูกจัดเป็นประเภทสัญญาลงทุน และการจัดประเภทดังกล่าวนี้ไม่มีผลกระทบต่อกำไรหรือส่วนของผู้ถือหุ้นตามที่ได้รายงานไว้

	งบการเงินรวม						งบการเงินเฉพาะ					
	2559	%	2558	%	2557	%	2559	%	2558	%	2557	%
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น												
หนี้สิน												
หนี้สินจากสัญญาประกันภัย	243,098.66	86.10	216,851.03	76.80	186,659.64	66.11	243,098.66	86.10	216,851.03	76.80	186,659.64	66.11
เจ้าหนี้บริษัทประกันภัยต่อ	592.52	0.21	459.32	0.18	379.72	0.18	592.52	0.21	459.32	0.18	379.72	0.18
หนี้สินตราสารอนุพันธ์	2,775.41	0.98	2,912.29	1.17	1,024.80	0.48	2,775.41	0.98	2,912.29	1.17	1,024.80	0.48
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	403.63	0.14	542.47	0.22	499.59	0.23	403.63	0.14	542.47	0.22	499.59	0.23
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	201.81	0.07	179.65	0.07	168.62	0.08	200.41	0.07	178.55	0.07	167.73	0.08
หนี้สินอื่น	1,955.05	0.69	1,640.48	0.66	1,280.94	0.59	1,947.23	0.69	1,635.29	0.66	1,277.38	0.59
รวมหนี้สิน	249,027.08	88.20	222,585.24	89.19	190,013.31	88.14	249,017.87	88.19	222,578.95	89.18	190,008.87	88.14
ส่วนของผู้ถือหุ้น												
ทุนเรือนหุ้น												
ทุนจดทะเบียน												
หุ้นสามัญ 1,708,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท	1,708.00		1,708.00		1,708.00		1,708.00		1,708.00		1,708.00	
หุ้นที่ออกและชำระแล้ว												
หุ้นสามัญ 1,705,953,060 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท												
(31 ธันวาคม 2558: หุ้นสามัญ 1,703,810,780 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท และ												
31 ธันวาคม 2557: หุ้นสามัญ 1,697,850,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท)	1,705.95	0.60	1,703.81	0.68	1,697.85	0.79	1,705.95	0.60	1,703.81	0.68	1,697.85	0.79
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	3,309.86	1.17	3,219.93	1.29	2,987.54	1.39	3,309.86	1.17	3,219.93	1.29	2,987.54	1.39
สำรองส่วนทุนจากการจ่ายใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	11.32	-	38.83	0.02	103.82	0.05	11.32	-	38.83	0.02	103.82	0.05
เงินรับส่วนหน้าค่าหุ้นจากการใช้สิทธิใบสำคัญแสดงสิทธิ	20.30	0.01	10.63	-	-	-	20.30	0.01	10.63	-	-	-
กำไรสะสม												
จัดสรรแล้ว												
สำรองตามกฎหมาย	170.80	0.06	170.80	0.07	170.80	0.08	170.80	0.06	170.80	0.07	170.80	0.08
อื่น ๆ	400.00	0.14	400.00	0.16	400.00	0.19	400.00	0.14	400.00	0.16	400.00	0.19
ยังไม่ได้จัดสรร	21,482.02	7.61	17,460.25	7.00	14,677.67	6.81	21,502.22	7.62	17,468.36	7.00	14,680.64	6.81
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น												
ส่วนเกินทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเผื่อขาย												
- สุทธิจากภาษีเงินได้	6,220.39	2.20	3,985.97	1.60	5,538.58	2.57	6,220.39	2.20	3,985.97	1.60	5,538.58	2.57
ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยนจากการแปลง												
ค่างบการเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ	0.30	-	0.00	-	0.00	-	-	-	-	-	-	-
ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	33,320.94	11.80	26,990.21	10.81	25,576.27	11.86	33,340.84	11.81	26,998.32	12.52	25,579.23	11.86
ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	8.14	-	0.16	-	0.01	-	-	-	-	-	-	-
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	33,329.07	11.80	26,990.37	10.81	25,576.28	11.86	33,340.84	11.81	26,998.32	12.52	25,579.23	11.86
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	282,356.15	100.00	249,575.61	100.00	215,589.59	100.00	282,358.71	100.00	249,577.27	100.00	215,588.09	100.00

งบกำไรขาดทุน สำหรับสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2557 ² 2558 ³ และ 2559

หน่วย: ล้านบาท

	งบการเงินรวม						งบการเงินเฉพาะ					
	2559	%	2558	%	2557	%	2559	%	2558	%	2557	%
รายได้	(ปรับปรุงใหม่)			(ปรับปรุงใหม่)			(ปรับปรุงใหม่)			(ปรับปรุงใหม่)		
เบี้ยประกันภัยรับ	43,332.86	78.08	44,840.22	80.95	51,810.13	84.58	43,332.92	78.10	44,840.22	80.95	51,810.13	84.58
หัก: เบี้ยประกันภัยจ่ายจากการเอาประกันภัยต่อ	(978.44)	(1.76)	(922.67)	(1.67)	(893.57)	(1.46)	(978.44)	(1.76)	(922.67)	(1.67)	(893.57)	(1.46)
เบี้ยประกันภัยรับสุทธิ	42,354.42	76.32	43,917.55	79.28	50,916.56	83.12	42,354.48	76.34	43,917.55	79.29	50,916.56	83.12
หัก: ส่วนของเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถือเป็นรายได้เพิ่มขึ้น (ลดลง) จากปีก่อน	(72.97)	(0.13)	12.34	0.02	(18.14)	(0.03)	(72.97)	(0.13)	12.34	0.02	(18.14)	(0.03)
เบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้สุทธิจากการเอาประกันภัยต่อ	42,281.45	76.19	43,929.89	79.30	50,898.42	83.09	42,281.52	76.21	43,929.89	79.31	50,898.42	83.09
รายได้ค่าจ้างและค่าบำนาญ	248.90	0.45	245.09	0.44	273.65	0.45	248.90	0.45	245.09	-	273.65	0.45
รายได้จากการลงทุนสุทธิ	10,632.00	19.16	9,913.19	17.90	8,595.12	14.03	10,632.00	19.16	9,913.19	17.90	8,595.12	14.03
ผลกำไรจากเงินลงทุน	2,319.90	4.18	1,163.13	2.10	1,514.74	2.47	2,319.90	4.18	1,163.13	2.10	1,514.74	2.47
ผลกำไร (ขาดทุน) จากการการปรับมูลค่าสุทธิรวม	(79.94)	(0.14)	79.89	0.14	(71.68)	(0.12)	(79.94)	(0.14)	79.89	0.14	(71.68)	(0.12)
รายได้สิ้น	92.32	0.17	64.24	0.12	48.05	0.08	80.07	0.14	58.12	0.10	46.34	0.08
รวมรายได้	55,494.63	#####	55,395.43	100.00	61,258.29	100.00	55,482.44	#####	55,389.31	100.00	61,256.58	100.00
ค่าใช้จ่าย												
ส่วนของประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวเพิ่มขึ้น (ลดลง) จากปีก่อน	26,104.09	47.04	29,873.54	53.93	40,818.25	66.63	26,104.09	47.05	29,873.54	53.93	40,818.25	66.63
ผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัยและค่าสินไหมทดแทน	18,538.60	33.41	15,964.56	28.82	12,946.20	21.13	18,538.60	33.41	15,964.56	28.82	12,946.20	21.13
หัก: ผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัยและค่าสินไหมทดแทน												
รับคืนจากการประกันภัยต่อ	(766.26)	(1.38)	(574.37)	(1.04)	(561.80)	(0.92)	(766.26)	(1.38)	(574.37)	(1.04)	(561.80)	(0.92)
ค่าจ้างและค่าบำนาญ	3,164.92	5.70	2,855.01	5.15	2,806.98	4.58	3,158.82	5.69	2,849.85	5.15	2,805.34	4.58
ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยขึ้น	599.07	1.08	594.25	1.07	476.28	0.78	598.32	1.08	594.04	1.07	476.24	0.78
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	1,778.04	3.20	1,795.65	3.24	1,679.12	2.74	1,750.71	3.16	1,789.73	3.23	1,676.10	2.74
รวมค่าใช้จ่าย	49,418.45	89.05	50,508.63	91.18	58,165.03	94.95	49,384.27	89.01	50,497.34	91.17	58,160.33	94.95
กำไรก่อนภาษีเงินได้	6,076.18	10.95	4,886.80	8.82	3,093.26	5.05	6,098.17	10.99	4,891.97	8.83	3,096.25	5.05
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	975.81	1.76	778.65	1.41	443.47	0.72	975.81	1.76	778.65	1.41	443.47	0.72
กำไรสุทธิ	5,100.38	9.19	4,108.15	7.42	2,649.79	4.33	5,122.36	9.23	4,113.32	7.43	2,652.78	4.33
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่น							1,009.05	3.38%				
รายการที่จะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง:												
ผลกำไร (ขาดทุน) จากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเผื่อขาย	2,793.03	5.03	(1,940.77)	(3.50)	1,434.15	2.34	2,793.03	5.03	(1,940.77)	(3.50)	1,434.15	2.34
ผลต่างจากวิธีตราแลกเปลี่ยนจากการแปลงค่าทางการเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ	0.58	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บวก (หัก): ภาษีเงินได้	(558.61)	(1.01)	388.15	0.70	(286.83)	(0.47)	(558.61)	(1.01)	388.15	0.70	(286.83)	(0.47)
รายการที่จะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง:												
- สุทธิจากภาษีเงินได้	2,235.00	4.03	(1,552.61)	(2.80)	1,147.32	1.87	2,234.42	4.03	(1,552.61)	(2.80)	1,147.32	1.87
รายการที่จะไม่ถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง:												
ผลกำไร (ขาดทุน) จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	0.29	-	(1.19)	-	14.91	0.02	0.33	-	(1.15)	-	14.91	0.02
บวก (หัก): ภาษีเงินได้	(.06)	-	0.23	-	(2.98)	-	(.07)	-	0.23	-	(2.98)	-
รายการที่จะไม่ถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง:												
- สุทธิจากภาษีเงินได้	0.23	-	(0.95)	-	11.93	0.02	0.26	-	(0.92)	-	11.93	0.02
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี - สุทธิจากภาษีเงินได้	2,235.23	4.03	(1,553.57)	(2.80)	1,159.25	1.89	2,234.68	4.03	(1,553.54)	(2.80)	1,159.25	1.89
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	7,335.61	13.22	2,554.58	4.61	3,809.04	6.22	7,357.05	13.26	2,559.78	4.62	3,812.04	6.22
กำไรต่อหุ้น												
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน												
กำไรสำหรับปี	3.00		2.41		1.56		3.00		2.42		1.57	

² งบการเงินปี 2557 เนื่องจากมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2557) เรื่อง ผลประโยชน์พนักงาน กำหนดให้บริษัทรับรู้ประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยทันทีในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ต่างจากมาตรฐานเดิมที่ให้บริษัทรับรู้รายการดังกล่าวทันทีในกำไรขาดทุน หรือในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น หรือทยอยรับรู้ในกำไรขาดทุนได้ โดยนโยบายการบัญชีของบริษัท แต่เดิมกำหนดให้รับรู้ประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยในงบกำไรขาดทุน จึงได้ปรับปรุงงบการเงินสำหรับปี 2557 ที่นำมาเปรียบเทียบโดยทำให้กำไรสุทธิปี 2557 ลดลง 12 ล้านบาท และกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นเพิ่มขึ้น 12 ล้านบาท จากงบการเงินที่เคยนำเสนอไว้

³ งบการเงินปี 2557-2558 บริษัทได้จัดประเภทรายการบางรายการในงบการเงินใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับการบังคับใช้ของมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 เรื่อง สัญญาประกันภัย และตามรูปแบบงบการเงินที่กำหนดโดยประกาศคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยลงวันที่ 4 มีนาคม 2559 ที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559 ซึ่งข้อกำหนดที่สำคัญของมาตรฐานการรายงานทางการเงินนี้ คือ การจัดประเภทสัญญาประกันภัย ทั้งนี้ บริษัทได้ทำการจัดประเภทสัญญาและพบว่าแบบประกันของบริษัททั้งหมดจัดประเภทเป็นสัญญาประกันภัย ไม่มีแบบประกันที่ถูกจัดเป็นประเภทสัญญาลงทุน และการจัดประเภทดังกล่าวนี้ไม่มีผลกระทบต่อกำไรหรือส่วนของเจ้าของตามที่ได้รายงานไว้

งบกระแสเงินสด สำหรับสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2557 2558⁴ และ 2559

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะ		
	2559	2558	2557	2559	2558	2557
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน						
เบี่ยงปรับกันภัยจากการรับประกันภัยโดยตรง	42,695.02	44,548.88	51,324.78	42,695.02	44,548.88	51,324.78
เงินจ่ายเกี่ยวกับการประกันภัยต่อ	(636.24)	(648.68)	(673.24)	(636.24)	(648.68)	(673.24)
ดอกเบี้ยรับ	9,736.22	8,772.72	7,367.64	9,736.22	8,772.72	7,367.64
เงินปันผลรับ	1,453.32	1,114.36	962.51	1,453.32	1,114.36	962.51
รายได้จากการลงทุนอื่น	2,171.75	2,986.79	2,275.02	2,171.75	2,986.79	2,275.02
รายได้อื่น	78.76	55.37	42.80	78.76	55.37	42.80
เงินจ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัย						
และค่าสินไหมทดแทนจากการรับประกันภัยโดยตรง	(17,814.76)	(15,023.22)	(11,951.49)	(17,814.76)	(15,023.22)	(11,951.49)
ค่าจ้างและค่าบำเหน็จจากการรับประกันภัยโดยตรง	(2,945.24)	(2,842.20)	(2,816.68)	(2,945.24)	(2,842.20)	(2,816.68)
ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น	(487.05)	(391.68)	(408.77)	(487.05)	(391.68)	(408.77)
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	(1,566.29)	(2,358.40)	(1,727.41)	(1,640.50)	(2,368.48)	(1,735.16)
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	(2,108.93)	(1,247.88)	(2,005.12)	(2,108.93)	(1,247.88)	(2,005.12)
เงินลงทุนในหลักทรัพย์	(30,305.05)	(22,915.42)	(34,748.09)	(30,305.05)	(22,915.42)	(34,748.09)
เงินให้กู้ยืม	(1,535.25)	(1,033.31)	(846.73)	(1,535.25)	(1,033.31)	(846.73)
เงินลงทุนอื่น	9,074.61	(8,216.56)	(811.05)	9,074.61	(8,216.56)	(811.05)
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	7,810.88	2,800.78	5,984.17	7,736.67	2,790.70	5,976.41
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน						
เงินจ่ายสุทธิจากการซื้อขายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(680.26)	(241.55)	(119.91)	(680.26)	(241.55)	(119.91)
เงินจ่ายสุทธิจากการซื้อบริษัทย่อย	(108.77)	-	(3.66)	(108.77)	-	-
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	(789.04)	(241.55)	(123.57)	(789.04)	(241.55)	(119.91)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน						
เงินสดรับเพิ่มทุนจากการใช้สิทธิใบสำคัญแสดงสิทธิ	53.94	159.65	131.12	53.94	159.65	131.12
เงินสดรับเพิ่มทุนจากการเสนอขายให้กองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานบริษัท	-	-	-	-	-	-
เงินสดรับล่วงหน้าค่าหุ้นจากการใช้ใบสำคัญแสดงสิทธิ	20.30	-	12.74	20.30	-	12.74
เงินสดจ่ายจากการซื้อหลักทรัพย์โดยมีสัญญาซื้อคืน	-	-	(950.00)	-	-	(950.00)
เงินปันผลจ่าย	(1,088.76)	(1,324.67)	(678.07)	(1,088.76)	(1,324.67)	(678.07)
เงินสดสุทธิ (ใช้ไป) จากกิจกรรมจัดหาเงิน	(1,014.53)	(1,165.03)	(1,484.22)	(1,014.53)	(1,165.03)	(1,484.22)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้นสุทธิ	6,007.31	1,394.19	4,376.37	5,933.10	1,384.11	4,372.28
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นปี	7,101.76	5,707.56	1,331.19	7,087.58	5,703.47	1,331.19
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันสิ้นปี	13,109.07	7,101.76	5,707.56	13,020.69	7,087.58	5,703.47

⁴ งบการเงินปี 2557-2558 บริษัทได้จัดประเภทรายการบางรายการในงบการเงินใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับการบังคับใช้ของมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 เรื่อง สัญญาประกันภัย และตามรูปแบบงบการเงินที่กำหนดโดยประกาศคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยลงวันที่ 4 มีนาคม 2559 ที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559 ซึ่งข้อกำหนดที่สำคัญของมาตรฐานการรายงานทางการเงินนี้ คือ การจัดประเภทสัญญาประกันภัย ทั้งนี้ บริษัทได้ทำการจัดประเภทสัญญาและพบว่าแบบประกันของบริษัททั้งหมดจัดประเภทเป็นสัญญาประกันภัย ไม่มีแบบประกันที่ถูกจัดเป็นประเภทสัญญาลงทุน และการจัดประเภทดังกล่าวนี้ไม่มีผลกระทบต่อกำไรหรือส่วนของผู้ถือหุ้นตามที่ได้อ้างอิงไว้

ตารางสรุปอัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio)

	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะ		
	2559	2558 (ปรับปรุงใหม่)	2557 (ปรับปรุงใหม่)	2559	2558 (ปรับปรุงใหม่)	2557 (ปรับปรุงใหม่)
อัตราส่วนสภาพคล่อง						
อัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน (เท่า)	6.44	4.82	4.50	6.43	4.82	4.50
อัตราส่วนหมุนเวียนเบี้ยประกันภัยดำรงรับ (วัน)	16.50	14.01	12.56	16.50	14.01	12.56
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร						
อัตราส่วนเบี้ยประกันภัยสุทธิต่อเบี้ยประกันภัยรับ (%)	97.57	97.97	98.24	97.57	97.97	98.24
อัตรากำไรขั้นต้น (%)	8.85	8.15	3.15	8.94	8.17	3.16
อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยต่อเบี้ยประกันภัยรับ (%)	12.79	11.70	9.58	12.71	11.67	9.57
อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน (%)	5.20	5.06	5.41	5.20	5.06	5.41
อัตราเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ (เท่า)	1.40	1.67	2.13	1.40	1.67	2.13
อัตรากำไรสุทธิ (%)	9.19	7.42	4.33	9.23	7.43	4.33
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (%)	16.91	15.63	11.08	16.98	15.65	11.09
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน						
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (%)	1.92	1.77	1.37	1.93	1.77	1.37
อัตราส่วนรายได้รวมต่อสินทรัพย์รวม (เท่า)	0.21	0.24	0.32	0.21	0.24	0.32
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน						
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	7.47	8.25	7.43	7.47	8.24	7.43
อัตราส่วนส่วนของผู้ถือหุ้นต่อเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ (เท่า)	0.79	0.61	0.50	0.79	0.61	0.50
อัตราส่วนส่วนของผู้ถือหุ้นต่อค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย (เท่า)	142.59	84.25	81.18	142.64	84.28	81.19
อัตราส่วนส่วนของผู้ถือหุ้นต่อสินทรัพย์รวม (เท่า)	0.12	0.11	0.12	0.12	0.11	0.12
อัตราส่วนเงินสำรองต่อสินทรัพย์รวม (เท่า)	83.20	83.69	82.99	83.20	83.68	83.00
อัตราส่วนเงินสำรองต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	7.04	7.73	6.99	7.04	7.73	6.99
อัตราส่วนหนี้สินจากสัญญาประกันภัยต่อสินทรัพย์ลงทุน (เท่า)	0.89	0.90	0.89	0.89	0.90	0.89
อัตราการจ่ายเงินปันผลต่อกำไรสุทธิ (%)	25.00	26.56	58.33	25.00	26.45	57.96
ต้นทุน						
ราคาตรา (บาท)	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
มูลค่าหุ้นตามบัญชี (บาท)	19.54	15.84	15.06	19.54	15.85	15.07
กำไรสุทธิ/หุ้น (บาท)	3.00	2.41	1.56	3.00	2.42	1.57
เงินปันผล (บาท)	0.75	0.64	0.91	0.75	0.64	0.91
ราคาหุ้น ณ วันสิ้นสุดงวด (บาท)	53.00	55.50	46.00	53.00	55.50	46.00
อัตราการเงินเชิงเดบิต						
เบี้ยประกันภัยรับ (%)	(3.36)	(13.45)	32.58	(3.36)	(13.45)	32.58
เบี้ยประกันภัยรับสุทธิ (%)	(3.75)	(13.69)	31.29	(3.75)	(13.69)	31.29
กำไรจากการรับประกันภัย (%)	4.59	123.42	(66.08)	5.22	123.47	(65.98)
กำไรจากการลงทุน (%)	99.45	(23.21)	155.44	99.45	(23.21)	155.44
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ (%)	24.34	57.98	(41.72)	24.66	58.00	(41.66)
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ (%)	25.32	75.58	(52.30)	25.32	75.58	(52.30)
กำไรสำหรับปี (%)	24.15	55.04	(39.47)	24.53	55.06	(39.41)
สินทรัพย์รวม (%)	13.13	15.76	25.49	13.13	15.77	25.49

13.2 คำอธิบายและการวิเคราะห์ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

ในการอ่านคำอธิบายและบทวิเคราะห์ของฝ่ายจัดการเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน นักลงทุนควรศึกษาข้อมูลทางการเงิน และงบการเงินของบริษัทที่ได้รับการตรวจสอบแล้ว รวมทั้งหมายเหตุประกอบงบการเงินและข้อมูลที่น่าเสนอไว้ในเอกสารฉบับนี้ประกอบ โดยบริษัทได้จัดทำงบการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินไทย ข้อมูลทางการเงินที่แสดงไว้ในตารางภายใต้หัวข้อนี้ เป็นข้อมูลภายใต้งบการเงินของบริษัท การวิเคราะห์อัตราและมูลค่า รวมทั้งข้อมูลโดยเฉลี่ยในงบแสดงฐานะการเงิน เป็นการคำนวณจากงบแสดงฐานะการเงินรายปี

13.2.1 ฐานะการเงิน

งบการเงินเฉพาะกิจการ

สินทรัพย์

สินทรัพย์รวมของบริษัทประกอบด้วย เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เบี้ยประกันภัยค้ำรับ รายได้จากการลงทุนค้ำรับ - สุทธิ สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อ ลูกหนี้จากสัญญาประกันภัยต่อ สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์ สินทรัพย์ลงทุน ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ นอกจากนี้ยังมีสินทรัพย์ไม่มีตัวตนสุทธิ สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี และสินทรัพย์อื่น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 บริษัทมีสินทรัพย์รวมจำนวน 215,588.09 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 จำนวน 43,792.78 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตราการเพิ่มขึ้นร้อยละ 25.49 จากสินทรัพย์รวม ณ สิ้นปี 2556 โดยการเพิ่มขึ้นดังกล่าวส่วนใหญ่เกิดจากการเพิ่มขึ้นของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ ซึ่งเป็นผลมาจากกระแสเงินสดจากการดำเนินงานที่สูงขึ้นตามผลการดำเนินงานของบริษัท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 บริษัทมีสินทรัพย์รวมจำนวน 249,577.27 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 จำนวน 33,989.18 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตราการเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.77 จากสินทรัพย์รวม ณ สิ้นปี 2557 โดยการเพิ่มขึ้นดังกล่าวส่วนใหญ่เกิดจากการเพิ่มขึ้นของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ ซึ่งเป็นผลมาจากกระแสเงินสดที่ได้มาจากการดำเนินงานของบริษัท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทมีสินทรัพย์รวมจำนวน 282,358.71 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2558 จำนวน 32,781.44 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตราการเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.13 จากสินทรัพย์รวม ณ สิ้นปี 2558 โดยการเพิ่มขึ้นดังกล่าวส่วนใหญ่เกิดจากการเพิ่มขึ้นของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ ซึ่งเป็นผลมาจากกระแสเงินสดที่ได้มาจากการดำเนินงานของบริษัท

เงินลงทุนในหลักทรัพย์

ตารางแสดงร้อยละของประเภทการลงทุนแบ่งตามวัตถุประสงค์ของการลงทุน

หน่วย : ล้านบาท

เงินลงทุนในหลักทรัพย์	31 ธันวาคม 2557		31 ธันวาคม 2558		31 ธันวาคม 2559	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หลักทรัพย์เพื่อค้า	17.07	0.01	116.22	0.05	155.10	0.06
หลักทรัพย์เพื่อขาย	22,012.88	11.11	25,988.92	11.42	65,314.22	25.99
เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด	176,161.02	88.86	201,411.26	88.51	185,817.49	73.94
เงินลงทุนทั่วไป	46.66	0.02	46.66	0.02	29.59	0.01
รวมทั้งสิ้น	198,237.63	100.00	227,563.06	100.00	251,316.40	100.00

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 บริษัทมีเงินลงทุนในหลักทรัพย์ทั้งสิ้นจำนวน 198,237.63 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 91.96 ของสินทรัพย์รวมของบริษัท โดยแบ่งเป็นเงินลงทุนเพื่อค้าจำนวน 17.07 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 0.01 ของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ เงินลงทุนเพื่อขายจำนวน 22,012.88 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 11.11 ของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนดจำนวน 176,161.02 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 88.86 ของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ เงินลงทุนทั่วไปจำนวน 46.66 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 0.02 ของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ ปรับลดจาก ณ สิ้นปี 2556 คิดเป็นร้อยละ 0.64 ลดลงเนื่องจากการได้มาซึ่งอำนาจควบคุมในบริษัท บีแอลเอ อินชัวร์รันส์ โบรคเกอร์ จำกัด โดยการซื้อหุ้นเพิ่มจากเดิมร้อยละ 15 เป็นร้อยละ 99 เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2557

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 บริษัทมีเงินลงทุนในหลักทรัพย์ทั้งสิ้นจำนวน 227,563.06 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 91.16 ของสินทรัพย์รวมของบริษัท โดยแบ่งเป็นเงินลงทุนเพื่อค้าจำนวน 116.22 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 0.05 ของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ เงินลงทุนเพื่อขายจำนวน 25,988.92 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 11.42 ของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนดจำนวน 201,411.26 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 88.51 ของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ เงินลงทุนทั่วไปจำนวน 46.66 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 0.02 ของเงินลงทุนในหลักทรัพย์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทมีเงินลงทุนในหลักทรัพย์ทั้งสิ้นจำนวน 251,316.40 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 89.01 ของสินทรัพย์รวมของบริษัท โดยแบ่งเป็นเงินลงทุนเพื่อค้าจำนวน 155.10 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 0.06 ของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ เงินลงทุนเพื่อขายจำนวน 65,314.22 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 25.99 ของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนดจำนวน 185,817.49 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 73.94 ของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ เงินลงทุนทั่วไปจำนวน 29.59 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 0.01 ของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ และในระหว่างไตรมาส 1 ปี 2559 บริษัทได้มีการจัดประเภทตราสารหนี้ที่

เดิมตั้งใจจะถือจนครบกำหนด เป็นประเภทถือไว้เพื่อขายตามราคาทุนตัดจำหน่าย ณ วันที่ขายเป็นจำนวนเงินเท่ากับ 19,564.11 ล้านบาท มูลค่ายุติธรรม ณ วันที่มีการเปลี่ยนประเภทจำนวน 22,758.43 ล้านบาท เพื่อรองรับความผันผวนต่ออัตราดอกเบี้ย รวมทั้งในปี 2559 บริษัทได้เข้าร่วมลงทุนใน Bangkok Life Assurance (Cambodia) Plc. ซึ่งเป็นบริษัทที่จดทะเบียนในประเทศกัมพูชา ดำเนินธุรกิจหลักด้านการรับประกันชีวิต บริษัทมีสัดส่วนการลงทุนร้อยละ 52

เมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนการลงทุนในหลักทรัพย์แต่ละประเภทจะพบว่า สัดส่วนการลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัทในแต่ละปีไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก โดยบริษัทจะจัดสรรเงินลงทุนส่วนใหญ่ไปในตราสารหนี้ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นตราสารระยะยาวภาครัฐซึ่งสอดคล้องกับภาระหนี้ที่มีต่อผู้ถือกรมธรรม์ ขณะที่ตราสารหนี้ภาคเอกชนจะเป็นการลงทุนเพื่อเพิ่มอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนโดยมีระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ สำหรับในปี 2559 ด้วยภาวะที่อัตราผลตอบแทนจากพันธบัตรรัฐบาลอยู่ในระดับต่ำ ทำให้บริษัท เน้นการลงทุนในตราสารหนี้ภาคเอกชนทั้งในและต่างประเทศเพิ่มขึ้นเพื่อเป็นการเพิ่มผลตอบแทนจากการลงทุน นอกจากนี้ ยังเพิ่มสัดส่วนการลงทุนใน กองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์และ REIT ซึ่งยังให้ผลตอบแทนที่ดี ขณะที่สัดส่วนการลงทุนในหุ้นสามัญลดลงเล็กน้อยเนื่องจากการขายทำกำไรตามภาระตลาดหลักทรัพย์ที่ปรับตัวสูงขึ้นมาก

ทางด้านการจัดสรรเงินลงทุน จะเห็นได้ว่า บริษัทมีนโยบายในการลงทุนแบบระมัดระวัง ดังจะเห็นได้จากสัดส่วนการลงทุนของบริษัทนั้น มากกว่าร้อยละ 70 เป็นการลงทุนในตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด โดยมีการลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อค้าไม่ถึงร้อยละ 1 ของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ทั้งหมดในปี 2557-2559 ซึ่งการลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อค้านี้จัดเป็นการลงทุนที่หวังผลตอบแทนระยะสั้น

ตารางแสดงสัดส่วนเงินลงทุนในตราสารหนี้แยกตามระยะเวลาครบกำหนด

หน่วย : ล้านบาท

ระยะเวลาครบกำหนด ของตราสารหนี้	31 ธันวาคม 2557		31 ธันวาคม 2558		31 ธันวาคม 2559	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระยะเวลาครบกำหนด 1 ปี	7,379.59	4.19	12,854.38	6.38	16,288.61	8.76
ระยะเวลาครบกำหนด 2-5 ปี	17,799.29	10.10	25,334.46	12.58	23,113.73	12.44
ระยะเวลาครบกำหนดเกิน 5 ปี	150,982.14	85.71	163,222.42	81.04	146,415.15	78.80
รวมทั้งสิ้น	176,161.02	100.00	201,411.26	100.00	185,817.49	100.00

เมื่อพิจารณาถึงเงินลงทุนในตราสารหนี้ทั้งหมดของบริษัทพบว่า บริษัทมีการลงทุนในตราสารหนี้ที่เน้นผลตอบแทนในระยะยาวเป็นหลัก ดังจะเห็นได้จากสัดส่วนการลงทุนในตราสารหนี้ที่แบ่งตามระยะเวลาคงครบกำหนดมากกว่าร้อยละ 70 ของเงินลงทุนในตราสารหนี้ของบริษัท เป็นการลงทุนในตราสารหนี้ที่มีระยะเวลาคงครบกำหนดเกินกว่า 5 ปี

เงินให้กู้ยืม – สุทธิ

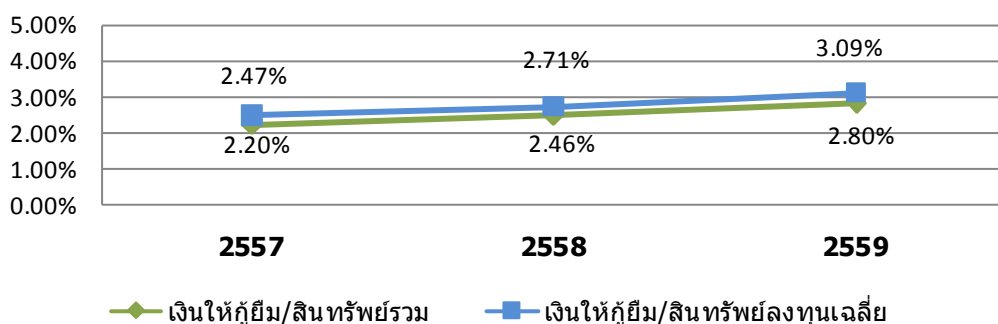
เงินให้กู้ยืม - สุทธิ ประกอบด้วยเงินให้กู้ยืมโดยมีกรรมธรรม์เป็นประกัน เงินให้กู้ยืมโดยมีทรัพย์สินจำนองเป็นประกัน และเงินให้กู้ยืม โดยมีบุคคลค้ำประกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 บริษัทมีเงินให้กู้ยืมสุทธิทั้งสิ้น 4,735.06 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 34.30 เมื่อเปรียบเทียบกับสิ้นปี 2556

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 บริษัทมีเงินให้กู้ยืมสุทธิทั้งสิ้น 6,138.90 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 29.65 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2557 โดยการเติบโตส่วนใหญ่ของเงินให้กู้ยืมเนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของเงินให้กู้ยืมโดยมีกรรมธรรม์เป็นประกัน มีอัตราการเติบโตประมาณร้อยละ 28.93 ซึ่งมีการเติบโตตามจำนวนกรรมธรรม์ที่มีผลบังคับของบริษัทที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การเติบโตของเงินให้กู้ยืม ปี 2558 ในภาพรวมเพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 29.65

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทมีเงินให้กู้ยืมสุทธิทั้งสิ้น 7,912.17 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 28.89 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2558 โดยการเติบโตส่วนใหญ่ของเงินให้กู้ยืมเนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของเงินให้กู้ยืม โดยมีกรรมธรรม์เป็นประกัน มีอัตราการเติบโตประมาณร้อยละ 14.78 ซึ่งมีการเติบโตตามจำนวนกรรมธรรม์ที่มีผลบังคับของบริษัทที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การเติบโตของเงินให้กู้ยืม ปี 2559 ในภาพรวมเพิ่มขึ้นจากปี 2558 ร้อยละ 28.89

อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของเงินให้กู้ยืมต่อสินทรัพย์รวมของบริษัท จะเห็นได้ว่ามีอัตราส่วนที่ค่อนข้างต่ำ โดยต่ำกว่าร้อยละ 3.50 เมื่อเปรียบเทียบกับสินทรัพย์ลงทุนเฉลี่ยและสินทรัพย์รวม ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการลงทุนโดยการให้กู้ยืมนั้น ไม่ใช่นโยบายในการลงทุนหลักของบริษัท ตามกราฟที่แสดงต่อไปนี้

กราฟแสดงสัดส่วนเงินให้กู้ยืมต่อสินทรัพย์

หนี้สิน

หนี้สินรวมของบริษัทในปี 2557 บริษัทมีหนี้สินรวม เท่ากับ 190,008.87 ล้านบาท ปี 2558 บริษัทมีหนี้สินรวม เท่ากับ 222,578.95 ล้านบาท และปี 2559 บริษัทมีหนี้สินรวม เท่ากับ 249,017.87 ล้านบาท

การเพิ่มขึ้นของหนี้สินรวมมีสาเหตุหลักจากการเพิ่มขึ้นของหนี้สินจากสัญญาประกันภัย ซึ่งการเพิ่มขึ้นของรายการดังกล่าวเป็นผลมาจากการดำเนินงานของบริษัทที่มีการเติบโตมาโดยตลอด 3 ปีที่ผ่านมา โดยรายละเอียดของการเปลี่ยนแปลงหนี้สินที่สำคัญมีดังนี้

หนี้สินจากสัญญาประกันภัย

หนี้สินจากสัญญาประกันภัย ประกอบด้วย สำรองประกันชีวิต สำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย สำรองเบี้ยประกันภัย ผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ค้างจ่าย และ หนี้สินอื่นตามกรมธรรม์ โดยบริษัทมียอดคงเหลือของหนี้สินจากสัญญาประกันภัยตามตารางดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

หนี้สินจากสัญญาประกันภัย	31 ธันวาคม 2557		31 ธันวาคม 2558		31 ธันวาคม 2559	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สำรองประกันชีวิต	177,434.67	95.06	207,308.21	95.60	233,412.29	96.02
สำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย	315.05	0.17	320.36	0.15	233.74	0.10
สำรองเบี้ยประกันภัย	1,056.89	0.57	1,074.85	0.50	1,134.22	0.47
ผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ค้างจ่าย	121.34	0.07	154.77	0.07	137.01	0.06
หนี้สินอื่นตามกรมธรรม์	7,731.69	4.13	7,992.84	3.68	8,181.40	3.35
รวมทั้งสิ้น	186,659.64	100.00	216,851.03	100.00	243,098.66	100.00

การเพิ่มขึ้นของหนี้สินจากสัญญาประกันภัยมีสาเหตุหลักจากการเพิ่มขึ้นของเงินสำรองประกันชีวิต และหนี้สินอื่นตามกรมธรรม์ มีดังนี้

เงินสำรองประกันชีวิต

เงินสำรองประกันชีวิตเป็นยอดเงินสำรองสะสมตั้งแต่เริ่มทำประกันภัยถึงวันสิ้นรอบระยะเวลารายงานสำหรับชดเชยค่าสินไหมทดแทนและเงินจ่ายคืนตามกรมธรรม์ ที่ประมาณว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตจากกรมธรรม์ประกันชีวิตที่มีผลบังคับอยู่ทั้งหมด บริษัทคำนวณสำรองเงินประกันชีวิตภายใต้สัญญาประกันภัยระยะยาวโดยอ้างอิงตามวิธีสำรองเบี้ยประกันภัยสุทธิชำระคงที่ (Net Premium Valuation or NPV) ซึ่งเป็นวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัยรวมกับเงินสำรองเพิ่มเติมสำหรับความเสี่ยงจากสมมติฐานที่ใช้ในการคำนวณแตกต่าง

ไปจากประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจริงอีกร้อยละ 4 ของเงินสำรองตามวิธีเบี่ยงประกันภัยสุทธิชำระคงที่ข้อสมมติฐานหลักที่ใช้เกี่ยวข้องกับอัตรา mortalitas อัตราเจ็บป่วย อายุและอัตราคิดลด

บริษัทมีเงินสำรองประกันชีวิตจำนวน 177,434.67 ล้านบาท 207,308.21 ล้านบาท และ 233,412.29 ล้านบาท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 2558 และ 2559 ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตราปรับเพิ่มขึ้นสำหรับปี 2557 ร้อยละ 29.88 ปี 2558 ร้อยละ 16.84 และปี 2559 ร้อยละ 12.59 โดยสาเหตุของการเพิ่มขึ้นของเงินสำรองดังกล่าวได้อธิบายไว้ในหัวข้อ “ค่าใช้จ่ายในส่วน of เงินสำรองประกันภัยเพิ่มจากปีก่อน” ซึ่งจะกล่าวในหัวข้อถัดไป

หนี้สินอื่นตามกรมธรรม์

หนี้สินอื่นตามกรมธรรม์ของบริษัทประกอบด้วย เงินจ่ายตามเงื่อนไขกรมธรรม์ค้างจ่ายและเบี่ยงประกันชีวิตรับล่วงหน้า โดยบริษัทมีหนี้สินอื่นตามกรมธรรม์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 บริษัทมีหนี้สินอื่นตามกรมธรรม์จำนวน 7,731.69 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 4.27 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 บริษัทมีหนี้สินอื่นตามกรมธรรม์จำนวน 7,992.84 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 3.38 และ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทมีหนี้สินอื่นตามกรมธรรม์จำนวน 8,181.40 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2558 ร้อยละ 2.36 โดยบริษัทมียอดคงเหลือของหนี้สินอื่นตามกรมธรรม์ตามตารางดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

หนี้สินอื่นตามกรมธรรม์	31 ธันวาคม 2557		31 ธันวาคม 2558		31 ธันวาคม 2559	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เงินฝากเนื่องจากกรมธรรม์ประกันภัย	6,914.06	89.42	7,296.69	91.29	7,456.82	91.14
เบี่ยงประกันภัยรับล่วงหน้า	723.87	9.36	603.11	7.55	634.34	7.75
เจ้าหนี้-กรณียกเว้นเบี่ยงประกัน	93.76	1.22	93.04	1.16	90.24	1.11
รวม	7,731.69	100.00	7,992.84	100.00	8,181.40	100.00

ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าหนี้สินตามกรมธรรม์ที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นนั้นเป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของเงินจ่ายตามเงื่อนไขกรมธรรม์ค้างจ่าย ซึ่งเงินจ่ายตามกรมธรรม์ค้างจ่ายในส่วนนี้เป็นเงินค้างจ่ายตามกรมธรรม์ที่ครบกำหนดแล้วแต่ผู้เอาประกันภัยแสดงเจตจำนงค์ในการฝากเงินตามเงื่อนไขดังกล่าวไว้กับบริษัท โดยบริษัทให้ผลตอบแทนแก่ผู้เอาประกันภัยตามเงื่อนไข

ส่วนของเจ้าของ

ในปี 2557 2558 และ 2559 บริษัทมีส่วนของเจ้าของจำนวน 25,579.23 ล้านบาท 26,998.32 ล้านบาท และ 33,340.84 ล้านบาทตามลำดับ คิดเป็นส่วน of เจ้าของที่เพิ่มขึ้นในปี 2557 จำนวน 3,315.57 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 14.89 โดยเป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของกำไรสำหรับปี 2557 จำนวน 2,664.72 ล้านบาท ผลกำไรจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขายสุทธิจำนวน 1,147.32 ล้านบาท ผลกระทบจาก

การใช้ใบสำคัญแสดงสิทธิจำนวน 12.74 ล้านบาท ผลจากการเพิ่มหุ้นสามัญจากการขายหุ้นที่เหลือจากการจ่ายหุ้นปันผลจำนวน 131.12 ล้านบาท และลดลงด้วยเงินปันผลจ่ายในระหว่างปีจำนวน 678.07 ล้านบาท

สำหรับปี 2558 ส่วนของเจ้าของเพิ่มขึ้นจำนวน 1,419.09 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 5.55 โดยเป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของกำไรสำหรับปี 2558 จำนวน 4,113.32 ล้านบาท ผลกระทบจากการใช้ใบสำคัญแสดงสิทธิจำนวน 149.02 ล้านบาท และลดลงด้วยผลขาดทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขายสุทธิจำนวน 1,552.61 ล้านบาท เงินปันผลจ่ายในระหว่างปีจำนวน 1,324.67 ล้านบาท

สำหรับปี 2559 ส่วนของเจ้าของเพิ่มขึ้นจำนวน 6,342.52 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 23.49 โดยเป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของกำไรสำหรับปี 2559 จำนวน 5,112.36 ล้านบาท ผลกำไรจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขายสุทธิจำนวน 2,234.42 ล้านบาท ผลกระทบจากการใช้ใบสำคัญแสดงสิทธิจำนวน 53.55 ล้านบาท และลดลงจากการจ่ายเงินปันผลในระหว่างปีจำนวน 1,088.76 ล้านบาท

งบการเงินรวม

ในปี 2557 บริษัทได้รวมสินทรัพย์ของบริษัท บีแอลเอ อินชัวร์ันส์ โบรกเกอร์ จำกัด เข้ามาในงบการเงินรวมของบริษัท ซึ่งหลังจากตัดรายการระหว่างกันแล้ว ทำให้สินทรัพย์ของบริษัทเพิ่มสูงขึ้นเล็กน้อยประมาณ 1.50 ล้านบาท และหนี้สินเพิ่มสูงขึ้นประมาณ 4.45 ล้านบาท ส่งผลให้ส่วนของผู้ถือหุ้นตามงบการเงินรวมต่ำกว่าส่วนของผู้ถือหุ้นตามงบการเงินเฉพาะกิจการจำนวน 2.95 ล้านบาท ซึ่งเท่ากับผลขาดทุนที่บริษัทได้บันทึกในงบกำไรขาดทุนตามทีกล่าวในวรรคก่อนสำหรับปี (หน้า 144)

สำหรับปี 2558 สินทรัพย์ของบริษัทลดลงเล็กน้อยประมาณ 1.66 ล้านบาท และหนี้สินเพิ่มสูงขึ้นประมาณ 6.29 ล้านบาท ส่งผลให้ส่วนของผู้ถือหุ้นตามงบการเงินรวมต่ำกว่าส่วนของผู้ถือหุ้นตามงบการเงินเฉพาะกิจการจำนวน 7.95 ล้านบาท ซึ่งเท่ากับผลขาดทุนที่บริษัทได้บันทึกในงบกำไรขาดทุนตามทีกล่าวในวรรคก่อนสำหรับปี (หน้า 145)

สำหรับปี 2559 สินทรัพย์ของบริษัทลดลงเล็กน้อยประมาณ 2.56 ล้านบาท และหนี้สินเพิ่มสูงขึ้นประมาณ 9.21 ล้านบาท ส่งผลให้ส่วนของผู้ถือหุ้นตามงบการเงินรวมต่ำกว่าส่วนของผู้ถือหุ้นตามงบการเงินเฉพาะกิจการจำนวน 11.77 ล้านบาท ซึ่งเท่ากับผลขาดทุนที่บริษัทได้บันทึกในงบกำไรขาดทุนตามทีกล่าวในวรรคก่อนสำหรับปี ซึ่งในปี 2559 บริษัทได้เข้าร่วมลงทุนใน Bangkok Life Assurance (Cambodia) Plc. ซึ่งเป็นบริษัทที่จดทะเบียนในประเทศไทย (หน้า 145)

13.2.2 ผลการดำเนินงาน

งบการเงินเฉพาะกิจการ

สรุปผลการดำเนินงาน

โครงสร้างในการดำเนินธุรกิจหลักของบริษัทคือ การรับประกันชีวิต โดยที่มาของรายได้ที่สำคัญ คือ รายได้จากเบี้ยประกันภัยรับ และรายได้จากการลงทุน

ในปี 2557 2558 และ 2559 บริษัทมีรายได้รวมเป็นจำนวน 61,256.58 ล้านบาท 55,389.31 ล้านบาท และ 55,482.44 ล้านบาทตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นรายได้ที่เพิ่มขึ้นในปี 2557 จำนวน 14,999.21 ล้านบาท ลดลงในปี 2558 จำนวน 5,867.27 ล้านบาท และเพิ่มขึ้นในปี 2559 จำนวน 93.13 ล้านบาท โดยคิดเป็นอัตราการเติบโตที่เพิ่มขึ้น สำหรับปี 2557 ร้อยละ 32.43 อัตราลดลงสำหรับปี 2558 ร้อยละ 9.58 และอัตราเพิ่มขึ้นสำหรับปี 2559 ร้อยละ 0.17 โดยรายได้จากเบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้สุทธิจากการประกันภัยต่อ ยังคงมีสัดส่วนที่สูงเมื่อเทียบกับรายได้รวม โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 83.09 ร้อยละ 79.31 และร้อยละ 76.21 ในปี 2557 2558 และ 2559 ตามลำดับ

สำหรับกำไรในปี 2557 2558 และ 2559 รวมเป็นจำนวนเงิน 2,652.78 ล้านบาท 4,113.32 ล้านบาท และ 5,122.36 ล้านบาทตามลำดับ ในปี 2557 ลดลงจำนวน 1,727.72 ล้านบาท ปี 2558 เพิ่มขึ้นจำนวน 1,460.54 ล้านบาท และปี 2559 เพิ่มขึ้นจำนวน 1,009.05 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละสำหรับปี 2557 ลดลงร้อยละ 39.44 ปี 2558 เพิ่มขึ้นร้อยละ 55.06 และ ปี 2559 เพิ่มขึ้นร้อยละ 24.53

รายได้ของบริษัท

รายได้รวมของบริษัทได้มาจากเบี้ยประกันภัยรับ รายได้ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ รายได้จากการลงทุน ผลกำไรจากเงินลงทุน ผลกำไร (ขาดทุน) จากการปรับมูลค่ายุติธรรม และรายได้อื่น โดยมีรายละเอียดที่สำคัญของการเปลี่ยนแปลงดังนี้

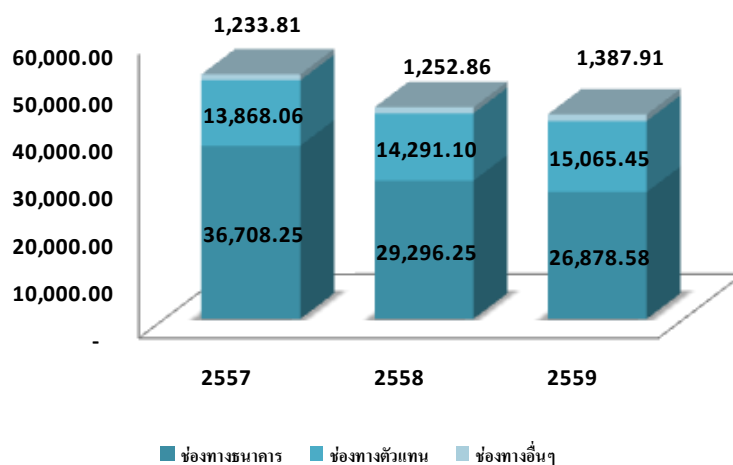
รายได้จากเบี้ยประกันภัยรับ

บริษัทมีรายได้จากเบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้สุทธิจากการประกันภัยต่อ⁵ เท่ากับ 50,898.42 ล้านบาท 43,929.89 ล้านบาท และ 42,281.52 ล้านบาทในปี 2557 2558 และ 2559 ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตราการเติบโตที่เพิ่มขึ้นสำหรับปี 2557 ร้อยละ 31.29 สำหรับปี 2558 ลดลงร้อยละ 13.69 และสำหรับปี 2559 ลดลงร้อยละ 3.75 ซึ่งการลดลงของรายได้จากเบี้ยประกันภัยรับสุทธินั้นเป็นผลมาจากช่องทางธนาคารเป็นหลัก

⁵ เบี้ยประกันภัยรับสุทธิ คือเบี้ยประกันภัยรับหักหักเบี้ยประกันภัยจ่ายจากการเอาประกันภัยต่อ และสำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถือเป็นรายได้เพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน

กราฟแสดงสัดส่วนการขายผ่านช่องทางต่าง ๆ ของเบี้ยประกันภัยรับรวม

จากกราฟข้างต้น เบี้ยประกันภัยรับผ่านช่องทางธนาคารนั้น มีรายได้จากเบี้ยประกันภัยรับรวมผ่านช่องทางธนาคารในปี 2557 2558 และ 2559 เท่ากับ 36,708.25 ล้านบาท 29,296.25 ล้านบาท และ 26,878.58 ล้านบาท ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตราการเติบโตที่เพิ่มขึ้นสำหรับปี 2557 ร้อยละ 48.48 ลดลงสำหรับปี 2558 และ 2559 ร้อยละ 20.19 และ 8.25 ตามลำดับ ทั้งนี้ เนื่องจากในไตรมาสที่ 1 ปี 2557 บริษัทมีเบี้ยประกันภัยรับจากช่องทางธนาคารประเภทชำระเบี้ยประกันภัยแบบชำระครั้งเดียวจำนวนมาก ในขณะที่ปี 2558-2559 บริษัทเน้นการขายแบบประกันที่มีความคุ้มครองระยะยาว มีการชำระเบี้ยประกันภัยหลายปี ทำให้เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2557 แล้วเบี้ยประกันภัยรับลดลง ในขณะที่เบี้ยประกันภัยรับจากช่องทางตัวแทนก็มีการเติบโตเช่นเดียวกัน โดยรายได้จากเบี้ยประกันภัยรับรวมผ่านช่องทางตัวแทนเท่ากับ 13,868.06 ล้านบาท 14,291.10 ล้านบาท และ 15,065.45 ล้านบาท ในปี 2557 2558 และ 2559 ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตราการเติบโตที่เพิ่มขึ้นสำหรับปี 2557 ร้อยละ 4.78 สำหรับปี 2558 ร้อยละ 3.05 และสำหรับปี 2559 ร้อยละ 5.42 ทั้งนี้ เป็นผลมาจากการที่บริษัทมีการจัดหาตัวแทนประกันชีวิตเพิ่ม รวมถึงการอบรมตัวแทนให้มีคุณภาพ การโฆษณาและจัดกิจกรรมทางการตลาด รวมถึงการจัดกิจกรรมเพื่อสังคม เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มลูกค้าเป้าหมายในแต่ละพื้นที่

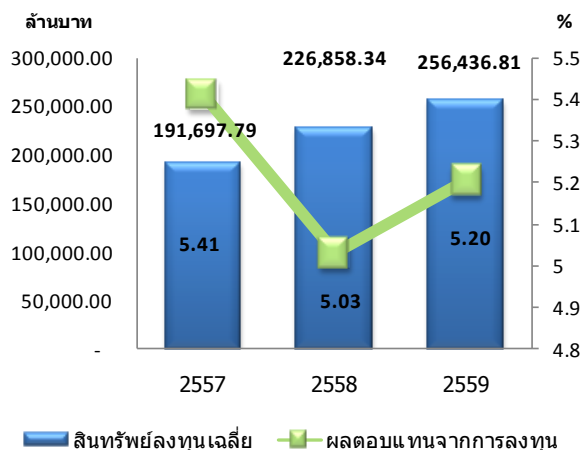
รายได้จากการลงทุนสุทธิ

นอกจากรายได้จากเบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้สุทธิจากการรับประกันภัยต่อแล้ว บริษัทยังมีรายได้จากการลงทุน ซึ่งเป็นรายได้จากการลงทุนในสินทรัพย์ต่าง ๆ และจากการให้กู้ยืมเงิน ซึ่งประกอบด้วย ดอกเบี้ย เงินปันผล เป็นต้น ทั้งนี้บริษัทมีรายได้จากการลงทุนสุทธิจำนวน 8,595.12 ล้านบาท 9,913.19 ล้านบาท และ 10,632.00 ล้านบาท ในปี 2557 2558 และ 2559 ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตราการเติบโตที่เพิ่มขึ้นสำหรับปี 2557 ร้อยละ 24.88 สำหรับปี 2558 ร้อยละ 15.43 และสำหรับปี 2559 ร้อยละ 7.25 โดยการเพิ่มขึ้นของรายได้จากการลงทุนสุทธินั้นเป็นผลมาจากฐานเงินลงทุนที่มีการขยายตัวตลอด 3 ปีที่ผ่านมาตาม

การขยายตัวของธุรกิจ ประกอบกับรายได้จากดอกเบี้ยและส่วนลดรับ และเงินปันผลยังขยายตัวดีตามการเพิ่มของสินทรัพย์ลงทุนและผลประกอบการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

กราฟแสดงสินทรัพย์ลงทุนเฉลี่ยและอัตราผลตอบแทนจากการลงทุน

นอกจากนี้การที่บริษัทเน้นการลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงต่ำเป็นส่วนใหญ่ เช่น พันธบัตรรัฐบาล พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ เป็นต้น ทำให้บริษัทไม่ประสบปัญหาในเรื่องของการด้อยค่าของสินทรัพย์ ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของบริษัท นอกจากนั้น บริษัทยังมีนโยบายในการลงทุนโดยให้มีระยะเวลาครบกำหนดของการลงทุนสอดคล้องกับภาระจากการเอาประกันชีวิต ซึ่งจะทำให้ลดความเสี่ยงในเรื่องของความสามารถในการจ่ายค่าสินไหมทดแทน และผลประโยชน์ตามกรมธรรม์อื่น ๆ ให้กับผู้อำประกันภัย

ผลกำไรจากเงินลงทุน

ผลกำไรจากเงินลงทุนเป็นกำไรจากการขายเงินลงทุนในหลักทรัพย์ บริษัทมีกำไรจากการลงทุนในหลักทรัพย์เท่ากับ 1,514.74 ล้านบาท 1,163.13 ล้านบาท และ 2,319.90 ล้านบาท ในปี 2557 2558 และ 2559 ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตราการเปลี่ยนแปลงสำหรับปี 2557 เพิ่มขึ้นร้อยละ 155.45 สำหรับปี 2558 ลดลงร้อยละ 23.21 และสำหรับปี 2559 เพิ่มขึ้นร้อยละ 99.45 ทั้งนี้ สาเหตุสำคัญของกำไรจากเงินลงทุนที่เพิ่มขึ้นในปี 2559 หลัก ๆ มาจากการขายเงินลงทุนในตราสารทุนตามภาวะการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ปรับตัวสูงขึ้นมาก รวมทั้งการขายทำกำไรของเงินลงทุนในตราสารหนี้บางส่วน

หน่วย : ล้านบาท

ผลกำไรจากเงินลงทุน	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
กำไรจากตราสารทุน	1,470.68	988.17	1,965.65
กำไรจากตราสารหนี้	44.06	174.96	354.25
รวมผลกำไรจากการลงทุน	1,514.74	1,163.13	2,319.90

ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่าย ประกอบด้วย สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน ผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัยและค่าสินไหมทดแทน(หัก ผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัยและค่าสินไหมทดแทนรับคืนจากการประกันภัยต่อ) ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน โดยค่าใช้จ่ายนั้น มีรายละเอียดการเปลี่ยนแปลงดังนี้

สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน

สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อนคือ ผลต่างระหว่างสำรองประกันชีวิตปีก่อนกับสำรองประกันชีวิตปัจจุบัน

สำรองประกันภัยเป็นยอดเงินสำรองสะสมตั้งแต่เริ่มทำประกันภัยถึงวันสิ้นรอบระยะเวลารายงานสำหรับค่าใช้จ่ายค่าสินไหมทดแทนและเงินจ่ายคืนตามกรมธรรม์ที่ประมาณว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตจากกรมธรรม์ประกันชีวิตที่มีผลบังคับอยู่ทั้งหมด บริษัทคำนวณสำรองประกันภัยภายใต้สัญญาประกันภัยระยะยาวโดยอ้างอิงตามวิธีสำรองเบี้ยประกันภัยสุทธิชำระคงที่ (Net Premium Valuation หรือ NPV) ซึ่งเป็นวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัย รวมกับเงินสำรองเพิ่มเติมสำหรับความเสี่ยงจากสมมติฐานที่ใช้ในการคำนวณแตกต่างไปจากประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจริงอีกร้อยละ 4 ของเงินสำรองตามวิธีเบี้ยประกันภัยสุทธิชำระคงที่ ข้อสมมติหลักที่ใช้เกี่ยวข้องกับอัตรา mortalité อัตราเจ็บป่วย อายุและอัตราคิดลด

บริษัทมีค่าใช้จ่ายในส่วนของเงินสำรองประกันภัยเท่ากับ 40,818.25 ล้านบาท 29,873.54 ล้านบาท และ 26,104.09 ล้านบาท ในปี 2557 2558 และ 2559 ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตราการเติบโตที่เพิ่มขึ้นสำหรับปี 2557 ร้อยละ 60.97 ลดลงสำหรับปี 2558 ร้อยละ 26.81 และลดลงสำหรับปี 2559 ร้อยละ 12.62 นอกจากนี้เมื่อดำเนินการอัตราส่วนของค่าใช้จ่ายส่วนนี้เทียบกับเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ จะได้อัตราส่วนดังกล่าวในปี 2557 2558 และ 2559 เท่ากับร้อยละ 66.63 ร้อยละ 53.93 และร้อยละ 47.05 ตามลำดับ ในปี 2557 อัตราส่วนของสำรองประกันชีวิต เพิ่มขึ้นมากมีสาเหตุหลักที่บริษัทปรับใช้นโยบายการตั้ง PAD reserve⁶ เป็นครั้งแรก ซึ่งผลกระทบของงวดก่อนหน้าจึงถูกบันทึกในงวดปัจจุบัน สำหรับปี 2558 ค่าใช้จ่ายที่มีการปรับตัวลดลงนั้น มีสาเหตุหลักจากแบบประกันภัยที่ได้รับความนิยมในปี 2557 ซึ่งเป็นแบบชำระเบี้ยประกันภัยแบบชำระครั้งเดียว และบริษัทมีการการตั้งเงินสำรองสูง ในขณะที่แบบประกันภัยที่ได้รับความนิยมในปี 2558 ส่วนใหญ่เป็นแบบชำระเบี้ยประกันภัยรายงวดจึงมีการเงินสำรองที่ต่ำกว่า และสำหรับปี 2559 มีเงินครบกำหนด และเงินจ่ายตามเงื่อนไขที่เพิ่มขึ้นจำนวนมากทำให้สำรองลดลง และการลดลงของ LAT Reserve จากการเริ่มใช้อัตราดอกเบี้ยคิดลดในการคำนวณใหม่ตั้งแต่ไตรมาสที่ 2 ปี 2559 เป็นต้นมา ส่งผลให้บริษัทบันทึก LAT Reserve ลดลงเป็นจำนวน 345 ล้านบาท (2558: บันทึก LAT Reserve 345 ล้านบาท)

⁶ PAD reserve คือสำรองส่วนเพิ่มซึ่งบริษัทตั้งในอัตราคงที่ที่ร้อยละ 4 ของสำรองประกันชีวิตตามวิธี NPV (Net Premium Valuation) ซึ่งเป็นวิธีการคำนวณเงินสำรองประกันชีวิตที่ใช้สมมติฐานในการคำนวณเป็นสมมติฐานในอดีต ณ วันที่ทำการพัฒนาผลิตภัณฑ์)

ผลประโยชน์จ่ายตามกรรมธรรม์ประกันภัยและค่าสินไหมทดแทน

หน่วย : ล้านบาท

	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
ผลประโยชน์จ่ายตามกรรมธรรม์ประกันภัย	11,096.61	14,149.71	16,528.44
ค่าสินไหมทดแทนสุทธิ	1,287.79	1,240.48	1,243.90
รวม	12,384.40	15,390.19	17,772.34

ค่าใช้จ่ายในส่วนของการผลประโยชน์จ่ายตามกรรมธรรม์ประกันภัยและค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นระหว่างปีประกอบด้วย ค่าสินไหมทดแทนที่มีการจ่ายให้กับผู้รับผลประโยชน์ในกรณีที่ผู้เอาประกันภัยประสบอุบัติเหตุหรือเสียชีวิต และเงินผลประโยชน์ตามกรรมธรรม์ประกันชีวิต เมื่อผู้เอาประกันภัยมีอายุครบตามที่กรรมธรรม์กำหนด หรือครบช่วงเวลาที่กรรมธรรม์กำหนดไว้ เงินค่ามรณะกรรม และค่าเวนคืนกรรมธรรม์ บริษัทมีค่าใช้จ่ายจำนวน 11,096.61 ล้านบาท 14,149.71 ล้านบาท และ 16,528.44 ล้านบาท ในปี 2557 2558 และ 2559 ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตราการเติบโตที่เพิ่มขึ้นสำหรับปี 2557 ร้อยละ 15.60 สำหรับปี 2558 ร้อยละ 27.51 และสำหรับปี 2559 ร้อยละ 16.81 นอกจากนี้เมื่อดำเนินการอัตราส่วนของค่าใช้จ่ายส่วนนี้เทียบกับเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ จะได้อัตราส่วนดังกล่าวในปี 2557 2558 และ 2559 เท่ากับร้อยละ 21.80 ร้อยละ 32.21 และร้อยละ 39.09 ตามลำดับ

การเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายในส่วนของการเงินจ่ายตามกรรมธรรม์ประกันภัยที่เกิดขึ้นระหว่างปีนั้น ส่วนใหญ่เกิดจากการเพิ่มขึ้นของค่าเวนคืนกรรมธรรม์จำนวน 806 ล้านบาทหรือร้อยละ 15 เงินครบกำหนดจำนวน 650 ล้านบาทหรือร้อยละ 33 และเงินจ่ายตามเงื่อนไขกรรมธรรม์จำนวน 626 ล้านบาทหรือร้อยละ 12

ค่าใช้จ่ายในส่วนของการค่าสินไหมทดแทนสุทธิ ประกอบด้วย จำนวนเงินค่าสินไหมทดแทนที่จ่ายให้ผู้เอาประกันภัยสำหรับประกันภัยอุบัติเหตุและสุขภาพ รวมถึงจำนวนเงินที่จ่ายสำหรับการประเมินและจัดการค่าสินไหมทดแทน เช่น เงินที่จ่ายให้แก่ผู้ประเมินภัย รวมถึงค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานในฝ่ายจัดการค่าสินไหมทดแทน ค่าใช้จ่ายในส่วนของการค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายในการจัดการสินไหมทดแทนมีจำนวน 1,287.79 ล้านบาท 1,240.48 ล้านบาท และ 1,243.90 ล้านบาท ในปี 2557 2558 และ 2559 ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตราการเติบโตสำหรับปี 2557 เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.87 สำหรับปี 2558 ลดลง ร้อยละ 3.67 และสำหรับปี 2559 เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.28 นอกจากนี้เมื่อดำเนินการอัตราส่วนของค่าใช้จ่ายส่วนนี้เทียบกับเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ จะได้อัตราส่วนดังกล่าวในปี 2557 2558 และ 2559 เท่ากับร้อยละ 2.94 ร้อยละ 2.82 และร้อยละ 2.53 ตามลำดับ

ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ

ค่าใช้จ่ายในส่วน of ค่าจ้างและค่าบำเหน็จประกอบด้วย ค่าจ้างและค่าบำเหน็จที่จ่ายให้ตัวแทนหรือนายหน้าประกันชีวิต รวมทั้งผู้บริหารตัวแทนประกันชีวิต เนื่องในการชักชวนหรือซื้อของ หรือจัดการให้บุคคลได้ทำสัญญาประกันชีวิต รวมถึงนายหน้านิติบุคคล และค่านายหน้าจ่ายให้กับธนาคารในกรณีที่มีการจำหน่ายกรมธรรม์ผ่านช่องทางธนาคาร บริษัทมีค่าใช้จ่ายรวมในส่วน of ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ จำนวน 2,805.34 ล้านบาท 2,849.85 ล้านบาท และ 3,158.82 ล้านบาท ในปี 2557 2558 และ 2559 ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตราการเติบโตที่เพิ่มขึ้นสำหรับ ปี 2557 เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.70 ปี 2558 เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.59 และปี 2559 เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.84 นอกจากนี้เมื่อคำนวณอัตราส่วนของค่าใช้จ่ายส่วนนี้เทียบกับเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ จะได้อัตราส่วนดังกล่าวในปี 2557 2558 และ 2559 เท่ากับร้อยละ 5.51 ร้อยละ 6.49 และร้อยละ 7.47 ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นได้ว่าในปี 2559 ค่าใช้จ่ายนี้มีอัตราที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้สาเหตุเกิดจากบริษัทเน้นสัดส่วนการขยายแบบประกันระยะยาวมากขึ้น ซึ่งมีอัตราค่าตอบแทนที่สูงกว่าแบบประกันระยะสั้น

ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น

ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายส่งเสริมการขาย ค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบสุขภาพ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานในส่วนพิจารณารับประกันภัยเป็นหลัก เงินสมทบสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย รวมถึงเงินสมทบกองทุนประกันชีวิต โดยค่าใช้จ่ายประเภทนี้มีจำนวน 476.24 ล้านบาท 594.04 ล้านบาท และ 598.32 ล้านบาท ในปี 2557 2558 และ 2559 ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตราลดลงสำหรับปี 2557 ร้อยละ 2.92 คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นสำหรับปี 2558 ร้อยละ 24.74 และคิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นสำหรับปี 2559 ร้อยละ 0.72 เพิ่มขึ้นในปี 2559

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายสำหรับพนักงานที่ไม่ใช่พนักงานในส่วนการรับประกันภัยและการจัดการค่าสินไหมทดแทน ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่และอุปกรณ์ ค่าภาษีอากร และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่น เป็นต้น เมื่อพิจารณาโดยรวมจะเห็นได้ว่าค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน มีจำนวนทั้งสิ้น 1,676.10 ล้านบาท 1,789.73 ล้านบาท และ 1,750.71 ล้านบาท ในปี 2557 2558 และ 2559 ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตราการเติบโตที่เพิ่มขึ้นสำหรับปี 2557 ร้อยละ 8.45 สำหรับปี 2558 ร้อยละ 6.78 และสำหรับปี 2559 ลดลงร้อยละ 2.18 โดยสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานรวมเมื่อเทียบกับเบี้ยประกันภัยรับสุทธิจะได้อัตราส่วนเท่ากับร้อยละ 2.74 ร้อยละ 3.23 และร้อยละ 3.16 ตามลำดับ จากนโยบายการบริหารค่าใช้จ่ายของบริษัท

กำไรสำหรับปี

บริษัทสามารถดำเนินธุรกิจโดยมีผลกำไรสำหรับปีอย่างต่อเนื่องโดยในปี 2557 2558 และ 2559 บริษัทมีกำไรสำหรับปีจำนวน 2,652.78 ล้านบาท 4,113.32 ล้านบาท และ 5,122.36 ล้านบาท โดยคิดเป็นอัตราการเติบโตที่ลดลงสำหรับปี 2557 จำนวน 1,725.17 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 39.41 เพิ่มขึ้นสำหรับปี 2558 จำนวน 1,460.54 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 55.06 และเพิ่มขึ้นสำหรับปี 2559 จำนวน 1,009.05 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 24.53 โดยสัดส่วนกำไรสำหรับปีเมื่อเทียบกับรายได้รวมจะได้อัตราส่วนเท่ากับร้อยละ 4.33 ร้อยละ 7.43 และ ร้อยละ 9.23 ตามลำดับ แม้ว่าเบี้ยประกันภัยรับสุทธิลดลงร้อยละ 4 แต่รายได้จากเงินลงทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 15 ในขณะที่ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยลดลงร้อยละ 2 และค่าใช้จ่ายดำเนินงานลดลงร้อยละ 2 จากนโยบายการบริหารค่าใช้จ่ายของบริษัท ทั้งนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทไม่มีสำรองพิเศษ (LAT Reserve) บันทึกอยู่ในงบแสดงฐานะการเงิน

กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี

บริษัทมีกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี 2557 2558 2559 จำนวน 3,812.04 ล้านบาท 2,559.78 ล้านบาท และ 7,357.05 ล้านบาท โดยคิดเป็นอัตราเติบโตที่เพิ่มขึ้นสำหรับปี 2557 จำนวน 194 ล้านบาท หรือร้อยละ 5 เมื่อเทียบกับปี 2556 และคิดเป็นอัตราเติบโตที่ลดลงสำหรับปี 2558 จำนวน 1,252.26 ล้านบาท หรือร้อยละ 32.85 เมื่อเทียบกับปี 2557 และคิดเป็นอัตราเติบโตที่เพิ่มขึ้นสำหรับปี 2559 จำนวน 4,797.27 ล้านบาท หรือร้อยละ 187.41 เมื่อเทียบกับปี 2558 โดยกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จนี้ได้รวมกำไรสำหรับปีกับรายการ “ผลต่างจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมสุทธิของเงินลงทุนเผื่อขาย” และ “ผลต่างจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์” โดยในปี 2559 บริษัทมีกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากในไตรมาสที่ 1 ปี 2559 บริษัทได้มีการจัดประเภทตราสารหนี้ที่เดิมตั้งใจจะถือจนครบกำหนดไว้เป็นประเภทถือไว้เผื่อขาย เพื่อรองรับความผันผวนต่ออัตราดอกเบี้ย

งบการเงินรวม

กำไรสำหรับปี และกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี

สำหรับปี 2557 บริษัทรวมมีรายการที่เพิ่มเติมจากบริษัทย่อยหลัก ๆ ดังนี้ รายได้อื่นจำนวน 1.87 ล้านบาท ค่าจ้างและค่าบำเหน็จจำนวน 1.63 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานจำนวน 3.19 ล้านบาท

สำหรับปี 2558 บริษัทรวมมีรายการที่เพิ่มเติมจากบริษัทย่อยหลัก ๆ ดังนี้ รายได้อื่นจำนวน 6.12 ล้านบาท ค่าจ้างและค่าบำเหน็จจำนวน 5.16 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานจำนวน 5.92 ล้านบาท

สำหรับปี 2559 บริษัทรวมมีรายการที่เพิ่มเติมจากบริษัทย่อยหลัก ๆ ดังนี้ รายได้อื่นจำนวน 12.26 ล้านบาท ค่าจ้างและค่าบำเหน็จจำนวน 6.10 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานจำนวน 27.33 ล้านบาท

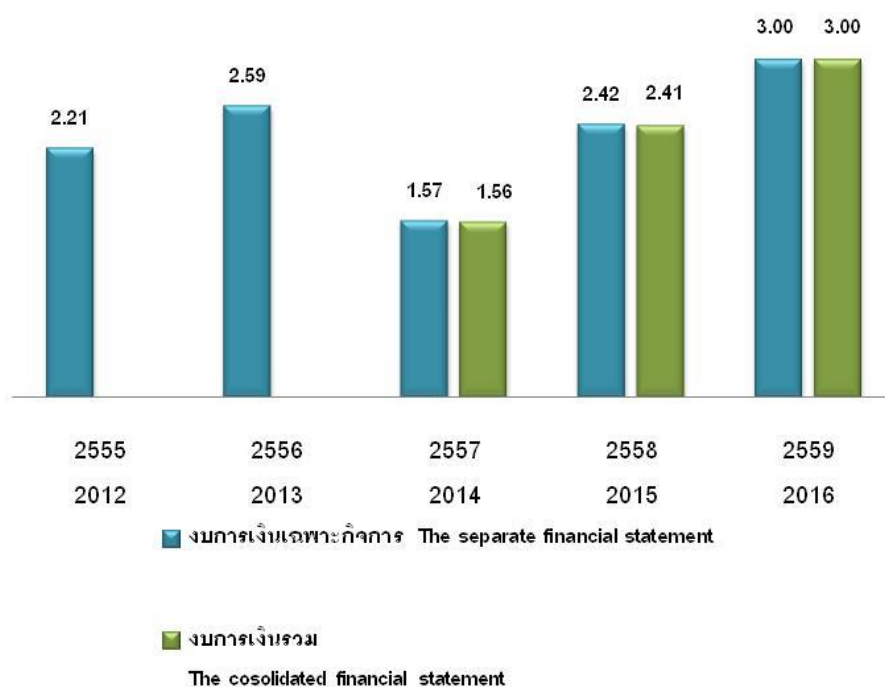
บริษัทแสดงกำไรสำหรับปี 2557 ที่ 2,649.79 ล้านบาท และมีกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี 2557 ที่ 3,809.04 ล้านบาท ซึ่งเป็นจำนวนที่ต่ำกว่าจำนวนที่แสดงในงบการเงินเฉพาะกิจการจำนวน 3 ล้านบาทจากการรวมผลขาดทุนจากบริษัทย่อย

บริษัทแสดงกำไรสำหรับปี 2558 ที่ 4,108.15 ล้านบาท และมีกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี 2558 ที่ 2,554.58 ล้านบาท ซึ่งเป็นจำนวนที่ต่ำกว่าจำนวนที่แสดงในงบการเงินเฉพาะกิจการ จำนวน 5 ล้านบาทจากการรวมผลขาดทุนจากบริษัทย่อย

บริษัทแสดงกำไรสำหรับปี 2559 ที่ 5,100.38 ล้านบาท และมีกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี 2559 ที่ 7,335.61 ล้านบาท ซึ่งเป็นจำนวนที่ต่ำกว่าจำนวนที่แสดงในงบการเงินเฉพาะกิจการ จำนวน 21.44 ล้านบาทจากการรวมผลขาดทุนจากบริษัทย่อย

กำไรต่อหุ้น (บาท)

Earnings per share (Million Baht)

13.2.3 กระแสเงินสด

กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

หากพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานของบริษัท ซึ่งเท่ากับ 5,976.41 ล้านบาท 2,790.70 ล้านบาท และ 7,736.67 ล้านบาท โดยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 805.21 ในปี 2557 ซึ่งเป็นผลมาจากการเติบโตของเบี้ยประกันภัยรับสุทธิและรายได้จากการลงทุนสุทธิ และปรับตัวลดลงในปี 2558 ร้อยละ 53.30 ซึ่งเป็นผลมาจากการลดลงของเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ ร้อยละ 13 และภาษีเงินได้นิติบุคคล ร้อยละ 38 และปรับตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 177.23 ในปี 2559 ซึ่งเป็นผลมาจาก

- 1) เบี้ยประกันภัยรับสุทธิจำนวน 42,695 ล้านบาทในปี 2559 ลดลงจากปี 2558 ที่ 1,854 ล้านบาท
- 2) ดอกเบี้ยรับและเงินปันผลและรายได้จากการลงทุนอื่นจำนวน 13,361 ล้านบาทในปี 2559 เพิ่มขึ้นจากปี 2558 จำนวน 487 ล้านบาท
- 3) เงินจ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัยที่เกิดขึ้นระหว่างปีและค่าสินไหมทดแทนจากการรับประกันภัยโดยตรงเพิ่มขึ้น 2,792 ล้านบาทจาก 15,023 ล้านบาทในปี 2558 เป็น 17,815 ล้านบาทในปี 2559
- 4) เงินลงทุนหลักทรัพย์และเงินลงทุนอื่นเพิ่มขึ้นสุทธิ 21,230 ล้านบาททำให้กระแสเงินสดจากการดำเนินงานลดลงด้วยจำนวนเดียวกัน ในขณะที่ปี 2558 มีการลงทุนในเงินลงทุนหลักทรัพย์และเงินลงทุนอื่นเพิ่มขึ้นสุทธิ 31,132 ล้านบาท

กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน

หากพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของกระแสเงินสดใช้ไปสุทธิในกิจกรรมลงทุนของบริษัทในปี 2557 2558 และ 2559 เท่ากับจำนวน 119.91 ล้านบาท 241.55 ล้านบาท และ 789.04 ล้านบาทตามลำดับ ซึ่งเป็นกิจกรรมหลักคือเงินจ่ายเพื่อซื้อที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์จำนวน 680 ล้านบาท และจ่ายเงินลงทุนใน Bangkok Life Assurance (Cambodia) Pcl. ซึ่งเป็นบริษัทที่จดทะเบียนในประเทศกัมพูชาจำนวน 108 ล้านบาท

กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน

บริษัทมีรายการกระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน ประกอบด้วยเงินสดรับเพิ่มทุนจากการใช้สิทธิ ใบสำคัญแสดงสิทธิ ปี 2557 2558 และ 2559 จำนวน 131.12 ล้านบาท 159.65 ล้านบาท และ 53.94 ล้านบาท และเงินปันผลจ่ายซึ่งจ่าย 678.07 ล้านบาท 1,324.67 ล้านบาท และ 1,088.76 ล้านบาท ในปี 2557 ปี 2558 และปี 2559 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม เงินปันผลจ่ายเป็นไปตามผลประกอบการของบริษัท ซึ่ง ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องของบริษัท

13.2.4 อัตราส่วนทางการเงิน

อัตราส่วนสภาพคล่อง

บริษัทมีอัตราหมุนเวียนเบี้ยประกันภัยค้างรับในปี 2557 ถึงปี 2559 เท่ากับ 12.56 วัน 14.01 วัน และ 16.50 วัน ตามลำดับ ดังจะเห็นได้ว่า อัตราการหมุนเวียนของเบี้ยประกันภัยค้างรับดังกล่าว ยังต่ำกว่านโยบายของบริษัท ที่ให้ระยะเวลาผ่อนผันในการชำระเบี้ยประกันภัยเป็นเวลา 30 – 60 วัน นอกจากนี้ อัตราหมุนเวียนเบี้ยประกันภัยค้างรับในแต่ละปีมีความใกล้เคียงกัน ซึ่งแสดงถึงการรักษาอัตราในการเรียกชำระเบี้ยประกันภัยของบริษัท และการรักษาอัตราความคงอยู่ตามกรรมธรรม์

อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร

บริษัทมีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ลงทุนในปี 2557 ถึงปี 2559 เท่ากับ ร้อยละ 5.41 ร้อยละ 5.06 และ ร้อยละ 5.20 ตามลำดับ โดยเฉลี่ยบริษัทมีอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนอยู่ที่ประมาณร้อยละ 5 สำหรับปี 2559 ที่อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนเพิ่มขึ้น เนื่องจากสภาวะของดัชนีตลาดหลักทรัพย์ปรับตัวเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2558

อัตรากำไรสุทธิ ในปี 2557 ถึงปี 2559 เท่ากับ ร้อยละ 4.33 ร้อยละ 7.43 และ ร้อยละ 9.23 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าอัตราส่วนในปี 2559 เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี 2558 เกิดจากค่าใช้จ่ายในส่วนของเงินสำรองประกันชีวิตที่มีการปรับตัวลดลง

อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

บริษัทมีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมในปี 2557 ถึงปี 2559 เท่ากับร้อยละ 1.37 ร้อยละ 1.77 และร้อยละ 1.93 ตามลำดับ สำหรับอัตราส่วนที่เพิ่มขึ้นในปี 2559 นี้ มีสาเหตุสำคัญจากกำไรสำหรับปีที่เพิ่มขึ้น

อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน

บริษัทมีอัตราส่วนเงินสำรองต่อสินทรัพย์รวมในปี 2557 ถึงปี 2559 เท่ากับ 83.00 เท่า 83.68 เท่า และ 83.20 เท่า ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาอัตราส่วนหนี้สินจากสัญญาประกันภัยต่อสินทรัพย์ลงทุนในปี 2557 ถึงปี 2559 ซึ่งเท่ากับ 0.89 เท่า 0.90 เท่า และ 0.89 เท่าประกอบด้วยนั้น จะเห็นได้ว่าบริษัทมีความสามารถเพียงพอที่จะชำระหนี้สินที่เกิดขึ้นในอนาคตให้กับผู้เอาประกันภัย

กำไรต่อหุ้น

บริษัทมีราคาหุ้นที่ตราไว้มูลค่าหุ้นละ 1 บาท มูลค่าหุ้นตามบัญชี ในปี 2557 ถึงปี 2559 เท่ากับ 15.07 บาท 15.85 บาท และ 19.54 บาทตามลำดับ และกำไรสำหรับปีต่อหุ้น ในปี 2557 ถึงปี 2559 เท่ากับ 1.57 บาท 2.42 บาท และ 3.00 บาทตามลำดับ มูลค่าหุ้นตามบัญชีและกำไรสำหรับปีเพิ่มขึ้นเป็นผลมาจากการค่าใช้จ่ายในส่วนของเงินสำรองประกันชีวิตที่มีการปรับตัวลดลงตามที่กล่าวข้างต้นเป็นสาเหตุหลัก เงินปันผลในปี 2557 ถึงปี 2559 เท่ากับ 0.91 บาท 0.64 บาท และ 0.75 บาท ตามลำดับ ซึ่งบริษัทจ่ายจากกำไรสะสม

13.3 ค่าตอบแทนของผู้สอบบัญชี

13.3.1 ค่าตอบแทนของผู้สอบบัญชี (Audit Fee)

บริษัทจ่ายค่าตอบแทนการสอบบัญชีให้แก่ผู้สอบบัญชีของบริษัทสำนักงานอัยย จํากัด จำนวนเงินรวม 2,415,000 บาท

13.3.2 ค่าบริการอื่น ๆ (Non Audit Fee)

บริษัทจ่ายค่าตอบแทนของงานบริการอื่น ได้แก่ การตรวจสอบและการสอบทานรายงานการดำเนินงานกองทุนตามระดับความเสี่ยงให้แก่ผู้สอบบัญชีของบริษัทเป็นจำนวน 1,730,000 บาท และ Embedded value ของบริษัทที่คำนวณตามวิธีคณิตศาสตร์ประกันภัย จำนวนเงินรวม 1,000,000 บาท

14. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

บทสรุป

ในไตรมาส 4 ปี 2559 บริษัทมีกำไรสุทธิจากการดำเนินงาน 1,997 ล้านบาท เปรียบเทียบกับผลกำไรสุทธิ 2,286 ล้านบาทในไตรมาส 4 ปี 2558 ลดลงจำนวน 290 ล้านบาทโดยมีการกลบรายการสำรองพิเศษ (LAT Reserve) จำนวน 2,026 ล้านบาท ในไตรมาสที่ 4 ปี 2559 และกลบรายการ LAT Reserve เป็นจำนวน 1,939 ล้านบาทในไตรมาสที่ 4 ปี 2558

ในขณะที่ปี 2559 บริษัทมีกำไรสุทธิที่ 5,122 ล้านบาทเปรียบเทียบกับผลกำไรสุทธิของปี 2558 ที่ 4,113 ล้านบาท โดยมีการกลบรายการ LAT Reserve จำนวน 345 ล้านบาทในปี 2559 และบันทึกรายการ LAT Reserve จำนวน 345 ล้านบาทปี 2558 นอกจากนี้ บริษัทมีกำไรจากการขายหลักทรัพย์จำนวน 2,320 ล้านบาทในปี 2559 เปรียบเทียบกับจำนวน 1,163 ล้านบาทของปีก่อนหน้า

ในกรณีที่บริษัทได้ปรับปรุงมูลค่าเงินลงทุนประเภทตราสารหนี้และมูลค่าหนี้สินจากสัญญาประกันภัยให้สะท้อนมูลค่าตลาดจะส่งผลให้บริษัทมีขาดทุนสุทธิจำนวน 3,134 ล้านบาทและกำไรสุทธิ 858 ล้านบาทสำหรับไตรมาสที่ 4 ปี 2559 และสำหรับปี 2559 ตามลำดับ (2558:กำไรสุทธิ 1,783 ล้านบาท และ 3,855 ล้านบาท ตามลำดับ) สาเหตุที่กำไรสุทธิสำหรับปี 2559 ลดลงต่ำกว่าปี 2558 มาก เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้นทำให้มูลค่ายุติธรรมของตราสารหนี้ปรับตัวลดลง แต่มูลค่ายุติธรรมของหนี้สินตามสัญญาประกันภัยปรับลดลงในสัดส่วนที่น้อยกว่า เนื่องจากใช้อัตราดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาลที่ปลอดภัยเฉลี่ย 8 ไตรมาสย้อนหลังในการคำนวณมูลค่า เปรียบเทียบกับการคำนวณมูลค่ายุติธรรมของตราสารหนี้ที่ใช้อัตราดอกเบี้ย ณ วันที่มีการคำนวณ

ทางด้านความมั่นคงในฐานะทางการเงินของบริษัท เมื่อพิจารณาระดับความเพียงพอของเงินกองทุน (Capital Adequacy Ratio – CAR) ณ สิ้นไตรมาส 4 ปี 2559 อยู่ที่ระดับร้อยละ 252 ลดลงจากร้อยละ 309 เมื่อสิ้นปี 2558 ซึ่งยังคงสูงกว่าระดับที่กฎหมายกำหนดมากกว่า 2 เท่า

ข้อมูลผลการดำเนินงานที่สำคัญ

ตารางที่ 1: สรุปผลการดำเนินงาน

งบกำไรขาดทุน	รายไตรมาส					รายปี				
หน่วย : ล้านบาท	4/2559		4/2558		%YoY	ปี 2559		ปี 2558		%YoY
รายได้										
เบี้ยประกันภัยรับสุทธิ	12,991	100%	12,803	100%	1%	42,282	100%	43,930	100%	-4%
รายได้จากการลงทุนรวมทั้งหมด*	2,338	18%	2,441	19%	-4%	12,872	30%	11,156	25%	15%
รายได้อื่น	51	0%	57	0%	-10%	329	1%	303	1%	8%
รวมรายได้	15,381	118%	15,302	120%	1%	55,482	131%	55,389	126%	0%
ค่าใช้จ่าย										
ค่าใช้จ่ายการรับประกันภัย	(12,457)	-96%	(12,030)	-94%	4%	(47,634)	-113%	(48,708)	-111%	-2%
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	(480)	-4%	(454)	-4%	6%	(1,751)	-4%	(1,790)	-4%	-2%
รวมค่าใช้จ่าย	(12,938)	-100%	(12,484)	-98%	4%	(49,384)	-117%	(50,497)	-115%	-2%
กำไรก่อนภาษี	2,443	19%	2,817	22%	13%	6,098	14%	4,892	11%	25%
ภาษี	(447)	-3%	(531)	-4%	-16%	(976)	-2%	(779)	-2%	25%
กำไรสุทธิ	1,997	15%	2,286	18%	13%	5,122	12%	4,113	9%	25%

*รายได้จากการลงทุนรวมทั้งหมด = รายได้จากการลงทุนสุทธิ+กำไรจากเงินลงทุน+กำไรจากการปรับมูลค่าสุทธิรวม

เบี้ยประกันภัยรับ

ในไตรมาสที่ 4 ปี 2559 บริษัทมีอัตราการเพิ่มขึ้นของเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ¹อยู่ที่ร้อยละ 1 โดยมีเบี้ยประกันภัยรับสุทธิจำนวน 12,991 ล้านบาท ซึ่งเกิดจากผลของการเพิ่มขึ้นของเบี้ยประกันภัยรับปีต่อไปเป็นสำคัญ

ในไตรมาสที่ 4 ปี 2559 มีเบี้ยประกันภัยรับปีแรกลดลงร้อยละ 40 โดยมีเบี้ยประกันภัยรับปีแรกจำนวน 4,106 ล้านบาท ในขณะที่ไตรมาสที่ 4 ปี 2558 บริษัทมีเบี้ยประกันภัยรับปีแรกจำนวน 6,892 ล้านบาท โดยในไตรมาสที่ 4 ปี 2558 มีการขายแบบประกันสะสมทรัพย์ระยะกลาง ผ่านช่องทางธนาคารทำให้มีเบี้ยประกันภัยรับปีแรกเข้ามาสูงกว่าปีปัจจุบันเมื่อพิจารณาในส่วนของเบี้ยประกันภัยรับปีต่อไปมีอัตราเติบโตในไตรมาสที่ 4 ปี 2559 เพิ่มขึ้นที่ร้อยละ 48 จากผลของเบี้ยประกันภัยรับปีแรกของปี 2558 ที่เพิ่มขึ้น

ช่องทางการจัดจำหน่ายหลักของบริษัทในไตรมาสที่ 4 ปี 2559 และ ปี 2558 เป็นการขายผ่านช่องทางธนาคารโดยมีเบี้ยประกันภัยรับรวมช่องทางธนาคารต่อเบี้ยประกันภัยรับรวมคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 57 และเบี้ยประกันภัยรับรวมช่องทางตัวแทนต่อเบี้ยประกันภัยรับรวมทุกช่องทางมีสัดส่วนร้อยละ 42

สำหรับปี 2559 เบี้ยประกันภัยรับปีแรกมีอัตราการเติบโตลดลงที่ร้อยละ 18 โดยมีเบี้ยประกันภัยรับปีแรกจำนวน 11,149 ล้านบาทลดลงจากปี 2558 ที่มีเบี้ยประกันภัยรับปีแรกจำนวน 13,627 ล้านบาท

เบี้ยประกันภัยรับรวมของปี 2559 จำนวน 43,332 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 3 โดยเบี้ยประกันภัยรับรวมช่องทางธนาคารต่อเบี้ยประกันภัยรับรวมทุกช่องทางของปี 2559 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 62 ในขณะที่เบี้ย

¹เบี้ยประกันภัยรับสุทธิ = เบี้ยประกันภัยรับปีแรก + เบี้ยประกันภัยรับปีต่อไป - เบี้ยประกันภัยต่อ ± สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้

ประกันภัยรับรวมช่องทางตัวแทนต่อเบี้ยประกันภัยรับรวมทุกช่องทาง มีสัดส่วนร้อยละ 35 (2558: ร้อยละ 65 และร้อยละ 32 ตามลำดับ)

ตารางที่ 2: เบี้ยประกันภัยรับปีแรกแยกตามช่องทาง

	2559		2558		อัตราการเพิ่มขึ้น / ลดลง	
	ไตรมาสที่ 4	ม.ค. - ธ.ค.	ไตรมาสที่ 4	ม.ค. - ธ.ค.	ไตรมาสที่ 4	ม.ค. - ธ.ค.
ช่องทางธนาคาร	2,904	8,199	5,316	10,841	-45%	-24%
ช่องทางตัวแทน	1,137	2,541	1,523	2,488	-25%	2%
ช่องทางอื่นๆ	64	409	53	299	22%	37%
รวม	4,106	11,149	6,892	13,627	-40%	-18%

ตารางที่ 3: เบี้ยประกันภัยรับรวมแยกตามช่องทาง

	2559		2558		อัตราการเพิ่มขึ้น	
	ไตรมาสที่ 4	ม.ค. - ธ.ค.	ไตรมาสที่ 4	ม.ค. - ธ.ค.	ไตรมาสที่ 4	ม.ค. - ธ.ค.
ช่องทางธนาคาร	7,492	26,879	7,691	29,296	-3%	-8%
ช่องทางตัวแทน	5,463	15,065	5,097	14,291	7%	5%
ช่องทางอื่นๆ	169	1,388	201	1,253	-16%	11%
รวม	13,125	43,332	12,989	44,840	1%	-3%

ตารางที่ 4: อัตราส่วนเบี้ยประกันภัยแต่ละช่องทางต่อเบี้ยประกันภัยรับรวม

	2559		2558	
	ไตรมาสที่ 4	ม.ค. - ธ.ค.	ไตรมาสที่ 4	ม.ค. - ธ.ค.
ช่องทางธนาคาร	57%	62%	59%	65%
ช่องทางตัวแทน	42%	35%	39%	32%
ช่องทางอื่นๆ	1%	3%	2%	3%
รวม	100%	100%	100%	100%

รายได้จากการลงทุนกำไรจากการขายเงินลงทุนและกำไรจากการปรับมูลค่ายุติธรรม

ตารางที่ 5: รายได้จากการลงทุน กำไรจากการขายเงินลงทุนและกำไรจากการปรับมูลค่ายุติธรรม

หน่วย : ล้านบาท	รายได้ไตรมาส				รายปี			
	4/2559	4/2558	เพิ่ม(ลด)	%YoY	ปี 2559	ปี 2558	เพิ่ม	%YoY
รายได้จากการลงทุนสุทธิ	2,619	2,413	206	9%	10,632	9,913	719	7%
กำไร (ขาดทุน) จากการขายเงินลงทุน	(364)	14	(378)	-2686%	2,320	1,163	1,157	99%
ผลกำไร (ขาดทุน) จากการปรับมูลค่ายุติธรรม	83	15	69	470%	(80)	80	(160)	-200%
รวม	2,338	2,441	(103)	-4%	12,872	11,156	1,716	15%

ในไตรมาสที่ 4 ปี 2559 บริษัทมีรายได้จากการลงทุนสุทธิ 2,619 ล้านบาท มีขาดทุนจากการขายเงินลงทุนจำนวน 364 ล้านบาท และกำไรจากการปรับมูลค่ายุติธรรมจำนวน 83 ล้านบาท รวมเป็นรายได้ 2,338 ล้านบาทลดลงจากงวดเดียวกันของปีก่อนหน้าจำนวน 103 ล้านบาท หรือร้อยละ 4

ปี 2559 บริษัทมีรายได้จากการลงทุน 10,632 ล้านบาท มีกำไรจากการขายเงินลงทุน 2,320 ล้านบาท และขาดทุนจากการปรับมูลค่ายุติธรรมจำนวน 80 ล้านบาท รวมเป็นรายได้ 12,872 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าจำนวน 1,716 ล้านบาท หรือร้อยละ 15

เมื่อพิจารณาถึงอัตราผลตอบแทนจากการลงทุน พบว่าอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 5.03 ในปี 2558 เป็นร้อยละ 5.20 ในปี 2559 และเมื่อพิจารณาอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนโดยรวมผลกำไรขาดทุนจากการปรับมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนเผื่อขาย ซึ่งประกอบด้วยเงินลงทุนในหุ้นและตราสารหนี้ด้วยนั้น พบว่าอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนจะเป็นร้อยละ 4.27 และร้อยละ 6.26 ในปี 2558 และ 2559 ตามลำดับ

ค่าใช้จ่าย

การเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายที่สำคัญในระหว่างไตรมาสที่ 4 ปี 2559 และ 2558 สรุปได้ดังนี้

1. ค่าใช้จ่ายการรับประกันภัยของไตรมาสที่ 4 ปี 2559 เพิ่มขึ้นจากปี 2558 ร้อยละ 4 หรือ 427 ล้านบาท โดยเพิ่มขึ้นจาก 12,030 ล้านบาทในปี 2558 เป็น 12,457 ล้านบาทในปี 2559

1) รายการ “สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวเพิ่มขึ้นจากปีก่อน” ลดลงร้อยละ 3 จากการลดลงของ LAT Reserve² โดยไตรมาสที่ 4 ปี 2559 บริษัทได้บันทึกกลับรายการ LAT reserve เป็นจำนวน 2,026 ล้านบาท (2558: กลับรายการจำนวน 1,939 ล้านบาท)

2) ผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์และค่าสินไหมทดแทนสุทธิเพิ่มขึ้นร้อยละ 17 ทั้งนี้แบ่งเป็น

- การเพิ่มขึ้นของผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ที่เพิ่มขึ้นจำนวน 575 ล้านบาท หรือร้อยละ 18 ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากเงินจ่ายตามเงื่อนไขกรมธรรม์ที่เพิ่มขึ้น 342 ล้านบาทหรือร้อยละ 30 และเงินเวนคืนที่เพิ่มขึ้น 302 ล้านบาทหรือร้อยละ 24 ในขณะที่ เงินครบกักหนลดลง 57 ล้านบาทหรือร้อยละ 13
- การเพิ่มขึ้นของค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายในการจัดการสินไหมจำนวน 29 ล้านบาท หรือร้อยละ 10

3) ค่าจ้างและค่าบำเหน็จเพิ่มขึ้น 98 ล้านบาท หรือร้อยละ 14 จาก 715 ล้านบาทในปี 2558 เป็น 813 ล้านบาทในปี 2559 เนื่องจากเบี้ยประกันภัยรับที่สูงขึ้นและการปรับผลประโยชน์ค่าตอบแทนของบางผลิตภัณฑ์มากขึ้น

2. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของไตรมาสที่ 4 ปี 2559 เพิ่มขึ้นร้อยละ 6 หรือ 27 ล้านบาท จาก 454 ล้านบาทในปี 2558 เป็น 480 ล้านบาทในปี 2559 ส่วนใหญ่เป็นค่าธรรมเนียมจากการรับเบี้ยประกันภัยจากความนิยมในการใช้บัตรเครดิตของผู้เอาประกันที่เพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะในช่วงปลายปีจะมีผู้เอาประกันภัยมาชำระเบี้ยประกัน เพื่อใช้สิทธิทางภาษีที่เพิ่มขึ้น

² LAT reserve คือสำรองเพิ่มเติมในกรณีที่สำรองประกันชีวิตที่บันทึกในงบการเงินต่ำกว่าสำรองประกันชีวิตที่ใช้ในการทดสอบความพอเพียงของหนี้สิน

การเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายที่สำคัญในระหว่าง ปี 2559 และ 2558 สรุปได้ดังนี้

1. ค่าใช้จ่ายการรับประกันภัยของปี 2559 ลดลงร้อยละ 2 หรือ 1,704 ล้านบาท โดยลดลงจาก 48,708 ล้านบาทในปี 2558 เป็น 47,634 ล้านบาทในปี 2559 ได้แก่

- 1) รายการ “สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวเพิ่มขึ้นจากปีก่อน” ซึ่งลดลงร้อยละ 13 จากการลดลงของเบี้ยประกันภัย ประกอบกับในปี 2559 มีเงินครบกำหนด และเงินจ่ายตามเงื่อนไขที่เพิ่มขึ้นมากทำให้ภาระเงินสำรองประกันชีวิตลดลงนอกจากนี้ การเพิ่มขึ้นของอัตราคิดลดในการคำนวณเงินสำรองประกันชีวิต ส่งผลให้บริษัทบันทึก LAT Reserve ลดลงเป็นจำนวน 345 ล้านบาท (2558: บันทึก LAT Reserve 345 ล้านบาท)
- 2) ผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์และค่าสินไหมทดแทนเพิ่มขึ้นร้อยละ 15 ทั้งนี้แบ่งเป็นการ
  - เพิ่มขึ้นของผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ที่เพิ่มขึ้นจำนวน 2,379 ล้านบาท หรือร้อยละ 17 ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากการเพิ่มขึ้นของค่าเวนคืนกรมธรรม์จำนวน 806 ล้านบาทหรือร้อยละ 15 เงินครบกำหนดจำนวน 650 ล้านบาทหรือร้อยละ 33 และเงินจ่ายตามเงื่อนไขกรมธรรม์จำนวน 626 ล้านบาทหรือร้อยละ 12
  - การเพิ่มขึ้นของค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายในการจัดการสินไหมจำนวน 3 ล้านบาทหรือร้อยละ 0.3
- 3) ค่าจ้างและค่าบำเหน็จเพิ่มขึ้น 309 ล้านบาท หรือร้อยละ 11 จาก 2,850 ล้านบาทในปี 2558 เป็น 3,159 ล้านบาทในปี 2559 เนื่องจากในปี 2559 บริษัทเน้นสัดส่วนการขายแบบประกันระยะยาวมากขึ้น ซึ่งมีอัตราค่าตอบแทนที่สูงกว่าแบบประกันระยะสั้น รวมถึงมีการปรับผลประโยชน์ค่าตอบแทนของบางผลิตภัณฑ์มากขึ้น

2. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานปี 2559 ลดลงร้อยละ 2 หรือ 39 ล้านบาท จาก 1,790 ล้านบาทในปี 2558 เป็น 1,751 ล้านบาทในปี 2559 เกิดจากนโยบายการบริหารควบคุมค่าใช้จ่ายของบริษัท

กำไรสำหรับงวดสำหรับงบการเงินเฉพาะกิจการ

บริษัทมีกำไรของไตรมาสที่ 4 ปี 2559 ที่ 1,997 ล้านบาทลดลงจากกำไรสำหรับไตรมาสที่ 4 ปี 2558 ที่ 2,286 ล้านบาท จำนวน 290 ล้านบาท หรือร้อยละ 13 เนื่องจากเบี้ยประกันภัยรับสุทธิเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 รายได้จากเงินลงทุนลดลงร้อยละ 4 ในขณะที่ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยเพิ่มขึ้นร้อยละ 4 จากการเพิ่มขึ้นของผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์และค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายดำเนินงานเพิ่มขึ้นร้อยละ 6

บริษัทมีกำไรสำหรับปี 2559 ที่ 5,122 ล้านบาทเพิ่มขึ้นจากปี 2558 ที่ 4,113 ล้านบาท จำนวน 1,009 ล้านบาท หรือร้อยละ 25 แม้ว่าเบี้ยประกันภัยรับสุทธิลดลงร้อยละ 4 แต่รายได้จากเงินลงทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 15 ในขณะที่ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยลดลงร้อยละ 2 และค่าใช้จ่ายดำเนินงานลดลงร้อยละ 2 จากนโยบายการบริหารควบคุมค่าใช้จ่ายของบริษัท ทั้งนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทไม่มีสำรองพิเศษ (LAT Reserve) บันทึกอยู่ในงบแสดงฐานะการเงิน

กำไรสำหรับงวดสำหรับงบการเงินรวม

งบการเงินรวมมีกำไรของไตรมาสที่ 4 ปี 2559 ที่ 1,993 ล้านบาทลดลงจากกำไรไตรมาสที่ 4 ปี 2558 ที่ 2,285 ล้านบาท จำนวน 292 ล้านบาท หรือร้อยละ 13 จากสาเหตุที่กล่าวในส่วนของงบการเงินเฉพาะกิจการ และเนื่องจากรวมผลขาดทุนของบริษัทย่อยเข้ามาจากบริษัท บีแอลเอ อินชัวร์นซ์ โบรกเกอร์ จำกัด (“BLAIB”) ซึ่งมีสัดส่วนการถือหุ้นเป็นร้อยละ 99 และ Bangkok Life Assurance (Cambodia) Plc. ซึ่งมีสัดส่วนการถือหุ้นเป็นร้อยละ 52 ตามลำดับ

งบการเงินรวมมีกำไรสำหรับปี 2559 ที่ 5,100 ล้านบาทเพิ่มขึ้นจากกำไรสำหรับปี 2558 ที่กำไร 4,108 ล้านบาท จำนวน 992 ล้านบาท หรือร้อยละ 24 จากสาเหตุที่กล่าวในส่วนของงบการเงินเฉพาะกิจการ และเนื่องจากรวมผลขาดทุนของบริษัทย่อยเข้ามา จากบริษัท บีแอลเอ อินชัวร์นซ์ โบรกเกอร์ จำกัด (“BLAIB”) ซึ่งมีสัดส่วนการถือหุ้นเป็นร้อยละ 99 และ Bangkok Life Assurance (Cambodia) Plc. ซึ่งมีสัดส่วนการถือหุ้นเป็นร้อยละ 52 ตามลำดับ

สรุปฐานะการเงิน

ตารางที่ 6: สรุปฐานะการเงิน

ฐานะการเงิน	ณ 31 ธ.ค. 59		ณ 31 ธ.ค. 58		เปลี่ยนแปลง	
หน่วย : ล้านบาท					%	
สินทรัพย์						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	13,021	5%	7,087	3%	5,934	84%
เบี้ยค้ำรับ	2,200	1%	1,717	1%	482	28%
รายได้จากการลงทุนค้ำรับ	2,053	1%	2,628	1%	(575)	-22%
สินทรัพย์ลงทุน	259,361	92%	233,726	94%	25,635	11%
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์*	1,192	0%	592	0%	600	101%
สินทรัพย์อื่น	4,532	2%	3,827	2%	704	18%
รวมสินทรัพย์	282,359	100%	249,577	100%	32,781	13%
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น						
สำรองประกันชีวิต	233,412	83%	207,308	83%	26,104	13%
หนี้สินจากสัญญาประกันภัย	9,686	3%	9,543	4%	144	2%
หนี้สินอื่น	5,919	2%	5,728	2%	191	3%
รวมหนี้สิน	249,018	88%	222,579	89%	26,439	12%
ส่วนของผู้ถือหุ้น	33,341	12%	26,998	11%	6,343	23%
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	282,359	100%	249,577	100%	32,781	13%

* รวม อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์

สินทรัพย์รวมของบริษัทมีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นจาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 ร้อยละ 13 ส่วนใหญ่เกิดจากสินทรัพย์ลงทุนซึ่งเพิ่มขึ้นจำนวน 25,635 ล้านบาท

หนี้สิน

หนี้สินรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 12 จาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 ส่วนใหญ่เกิดจากเงินสำรองประกันชีวิตซึ่งเพิ่มขึ้นจำนวน 26,104 ล้านบาท รายละเอียดตามที่กล่าวในส่วนผลการดำเนินงาน

ส่วนของผู้ถือหุ้น

สำหรับส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้น 6,343 ล้านบาท จาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 ที่ 26,998 ล้านบาท เป็น 33,341 ล้านบาท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 จากสาเหตุหลักมาจากผลกำไรจากการดำเนินงานจำนวน 5,122 ล้านบาท และผลกำไรจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเผื่อขาย-สุทธิจากภาษีเงินได้ จำนวน 2,234 ล้านบาท ทั้งนี้มีเงินปันผลที่จ่ายไปในระหว่างปีจำนวน 1,089 ล้านบาท

กระแสเงินสด

ตารางที่ 7: กระแสเงินสด

หน่วย : ล้านบาท สำหรับปี	กระแสเงินสด			
	2559	2558	เปลี่ยนแปลง	
แหล่งที่มา(ใช้ไป)ของเงิน				
กิจกรรมดำเนินงาน	7,737	2,791	4,946	177%
กิจกรรมลงทุน	(789)	(242)	(547)	227%
กิจกรรมการจัดหาเงิน	(1,015)	(1,165)	151	-13%
กระแสเงินสดเพิ่มขึ้นสุทธิ	5,933	1,384	4,549	329%
เงินสดและรายการเทียบเท่า ณ วันต้นงวด	7,088	5,703	1,384	24%
เงินสดและรายการเทียบเท่า ณ วันสิ้นงวด	13,021	7,088	5,933	84%

วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 บริษัทมีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดจำนวน 13,021 ล้านบาท และ 7,088 ล้านบาท โดยเป็นเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดที่เพิ่มขึ้นระหว่างปีจำนวน 5,933 ล้านบาท และ 1,384 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นได้ว่า ณ สิ้นปี 2559 บริษัทมีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดจำนวนที่สูงกว่าปี 2558 จำนวนมาก เนื่องจากอัตราผลตอบแทนพันธบัตรของรัฐบาลอยู่ในระดับต่ำมาก เป็นประวัติการณ์ อีกทั้งอุปทานของตราสารหนี้อื่นมีจำกัด ทำให้ในปี 2559 บริษัทลงทุนในเงินลงทุนระยะสั้นมากขึ้น เพื่อรอโอกาสที่เหมาะสมในการลงทุน

กระแสเงินสดสำหรับปี 2559 มีแหล่งได้มาของกิจกรรมการดำเนินงานจำนวน 7,737 ล้านบาท ในขณะที่ปี 2558 มีกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานจำนวน 2,791 ทั้งนี้เกิดจาก

- 1) เบี้ยประกันภัยรับสุทธิจำนวน 42,695 ล้านบาทในปี 2559 ลดลงจากปี 2558 ที่ 1,854 ล้านบาท
- 2) ดอกเบี้ยรับและเงินปันผลและรายได้จากการลงทุนอื่นจำนวน 13,361 ล้านบาทในปี 2559 เพิ่มขึ้นจากปี 2558 จำนวน 487 ล้านบาท
- 3) เงินจ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัยที่เกิดขึ้นระหว่างปีและค่าสินไหมทดแทนจากการรับประกันภัยโดยตรงเพิ่มขึ้น 2,792 ล้านบาทจาก 15,023 ล้านบาทในปี 2558 เป็น 17,815 ล้านบาทในปี 2559
- 4) เงินลงทุนหลักทรัพย์และเงินลงทุนอื่นเพิ่มขึ้นสุทธิ 21,230 ล้านบาททำให้กระแสเงินสดจากการดำเนินงานลดลงด้วยจำนวนเดียวกัน ในขณะที่ปี 2558 มีการลงทุนในเงินลงทุนหลักทรัพย์และเงินลงทุนอื่นเพิ่มขึ้นสุทธิ 31,132 ล้านบาท

สำหรับแหล่งใช้ไปที่เกิดจากกิจกรรมลงทุนซึ่งเป็นกิจกรรมหลักคือเงินจ่ายเพื่อซื้อที่ดิน อาคาร และ อุปกรณ์จำนวน 680 ล้านบาท และจ่ายเงินลงทุนใน Bangkok Life Assurance (Cambodia) Pcl. ซึ่งเป็นบริษัทที่จดทะเบียนในประเทศกัมพูชาจำนวน 108 ล้านบาท

สำหรับเงินสดจากแหล่งกิจกรรมจัดหาเงินในปี 2559 บริษัทมีจ่ายเงินปันผลจำนวน 1,089 ล้านบาท และมีเงินสดรับจากการใช้ใบสำคัญแสดงสิทธิจำนวน 54 ล้านบาท

อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ

ตารางที่ 8: อัตราส่วนทางการเงิน³

อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ	รายไตรมาส		รายปี	
	4/2559	4/2558	2559	2558
อัตรากำไรสุทธิ	13%	15%	9%	7%
อัตราส่วนกำไรก่อนภาษีเงินได้ต่อเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ	19%	22%	14%	11%
อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ	15%	18%	12%	9%
อัตราส่วนเงินสำรองต่อเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ	57%	60%	62%	68%

ความเพียงพอของเงินกองทุนตามระดับความเสี่ยง (Risk-Based Capital: RBC)

บริษัทมีอัตราส่วนเงินกองทุนต่อเงินกองทุนที่ต้องดำรงตามกฎหมาย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ที่ร้อยละ 252⁴ ซึ่งลดลงจากอัตราเงินกองทุนที่ต้องดำรงตามกฎหมาย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 ที่ร้อยละ 309 แต่ยังคงสูงกว่าอัตราขั้นต่ำที่กฎหมายกำหนดมากกว่า 2 เท่า

ภาพรวมธุรกิจ

เบี้ยประกันชีวิตรับรวม ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2559 มีจำนวนเท่ากับ 568,260 ล้านบาท⁵ มีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันของปีก่อนที่ร้อยละ 5.72 โดยแยกเป็นเบี้ยประกันชีวิตรับรายใหม่จำนวน 161,569 ล้านบาท อัตราการเติบโตลดลงร้อยละ 5.75 และเบี้ยประกันชีวิตรับปีต่อไปจำนวน 406,691 ล้านบาท อัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.09 โดยข้อมูลบริษัทที่มีส่วนแบ่งการตลาดด้านเบี้ยรับสูงสุด 6 อันดับแรก มีดังนี้

สูตรการคำนวณ:

อัตรากำไรสุทธิ

อัตราส่วนกำไรก่อนภาษีเงินได้ต่อเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ

อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ

อัตราส่วนเงินสำรองต่อเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ

= กำไรสุทธิ / รายได้รวม

= กำไรก่อนภาษีเงินได้ / เบี้ยประกันภัยรับสุทธิ

= กำไรสุทธิ / เบี้ยประกันภัยรับสุทธิ

= เงินสำรองประกันชีวิตเพิ่มจากปีก่อน / เบี้ยประกันภัยรับสุทธิ

⁴เป็นอัตราส่วนที่ไม่ได้ผ่านการตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชี

⁵ข้อมูลจากสมาคมประกันชีวิตไทย

ตารางที่ 9: ข้อมูลส่วนแบ่งการตลาด

อันดับ	บริษัท	เบียร์ปีแรก	เบียร์ปีต่อ	เบียร์รับ	ส่วนแบ่งตลาด
1	เอไอเอ	24,463.62	96,790.77	121,254.39	21.34%
2	เมืองไทยประกันชีวิต	33,815.23	63,197.30	97,012.53	17.07%
3	ไทยประกันชีวิต	23,070.81	57,451.95	80,522.76	14.17%
4	กรุงไทย-แอกซ่า ประกันชีวิต	14,938.04	40,936.97	55,875.02	9.83%
5	ไทยพาณิชย์ประกันชีวิต	12,232.51	40,488.24	52,720.75	9.28%
6	กรุงเทพประกันชีวิต	11,149.50	32,183.42	43,332.92	7.63%

สำหรับกำไรของภาคอุตสาหกรรมสำหรับปี 2559⁶ (ข้อมูลตั้งแต่เดือนมกราคม – เดือนพฤศจิกายน 2559) ช่องทางธนาคารยังคงเป็นช่องทางการขายที่มีสัดส่วนการขายที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยข้อมูลตั้งแต่เดือนมกราคม – พฤศจิกายน 2559 พบว่าธุรกิจมีเบียร์ประกันภัยรับรวมในช่องทางธนาคารเพิ่มสูงขึ้นร้อยละ 7 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน และเมื่อคำนวณเบียร์ประกันช่องทางธนาคารเป็นสัดส่วนของเบียร์ประกันภัยรับรวมทุกช่องทางคิดเป็นร้อยละ 44 เป็นสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันกับปี 2558 ในส่วนของช่องทางตัวแทนขยายตัวเพิ่มขึ้นโดยมีเบียร์ประกันภัยรับรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 4 และมีสัดส่วนเบียร์ประกันภัยรับรวมช่องทางตัวแทนต่อเบียร์ประกันภัยรับรวมทุกช่องทางคิดเป็นร้อยละ 50 ในปี 2559 ซึ่งเป็นสัดส่วนเดียวกันกับปี 2558

เหตุการณ์สำคัญ
การใช้สิทธิใบสำคัญแสดงสิทธิรุ่นที่ 2

ในไตรมาสที่ 4 ปี 2559 ผู้ถือใบสำคัญแสดงสิทธิรุ่นที่ 2 ใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญของบริษัทจำนวน 0.6 ล้านหน่วย ในราคาใช้สิทธิหุ้นละ 25.00 บาท คิดเป็นจำนวน 20.3 ล้านบาท โดยบริษัทได้บันทึกโอนสำรองส่วนทุนจากการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์เป็นส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญจากการใช้สิทธิใบสำคัญแสดงสิทธิรุ่นที่ 2 จำนวน 12.6 ล้านบาท

⁶ข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย

เงินลงทุนในบริษัทย่อย (Bangkok Life Assurance (Cambodia) Plc.)

ในปี 2559 บริษัทได้เข้าร่วมลงทุนใน Bangkok Life Assurance (Cambodia) Plc. ซึ่งเป็นบริษัทที่จดทะเบียนในประเทศกัมพูชา ดำเนินธุรกิจหลักด้านการรับประกันชีวิต บริษัทมีสัดส่วนการรวมลงทุนร้อยละ 52 ขณะนี้บริษัทย่อยดังกล่าวได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตในประเทศกัมพูชาแล้ว

ผลกระทบของมาตรฐานบัญชีใหม่

บริษัทได้จัดประเภทรายการบางรายการในงบการเงินใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับการบังคับใช้ของมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 เรื่อง สัญญาประกันภัย และตามรูปแบบงบการเงินที่กำหนดโดยประกาศคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยลงวันที่ 4 มีนาคม 2559 ที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559 ซึ่งข้อกำหนดที่สำคัญของมาตรฐานการรายงานทางการเงินนี้ คือการจัดประเภทสัญญาประกันภัย ทั้งนี้ บริษัทได้ทำการจัดประเภทสัญญาและพบว่าแบบประกันของบริษัททั้งหมดจัดประเภทเป็นสัญญาประกันภัย ไม่มีแบบประกันที่ถูกจัดเป็นประเภทสัญญาลงทุน และการจัดประเภทดังกล่าวนี้ไม่มีผลกระทบต่อกำไรหรือส่วนของเจ้าของตามที่ได้รายงานไว้